

Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe

2019

Jaarverslag

Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe
Gelreweg 22
3843 AN HARDERWIJK
Telefoon: 0341-842834
E-mail: info@leerlingenzorgnww.nl
Website: www.leerlingenzorgnww.nl

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Bestuursverslag

1.	Voorwoord	3
2.	Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	3
3.	Juridische structuur	5
4.	Bestuurlijke organisatie	5
5.	Organisatiestructuur	8
6.	Ondersteuningsplanraad (OPR)	8
7.	Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid	9
8.	Samenstelling Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)	23
9.	Afstemming overige samenwerkingsverbanden	23
10.	Ondersteuningsplan	23
11.	Interne communicatiestructuur	24
12.	Samenwerking binnen en buiten de regio	25
13.	Financiën 2019	27
13.1	Functioneel resultatenoverzicht 2019	27
13.2	Balans per 31 december 2019 met ter vergelijking de balans per 31 december 2018	30
14.	Begroting 2020 met ter vergelijking de werkelijke cijfers 2019	31
15.	HRM en personeel	32
16.	Continuïteitsparagraaf	33
16.1	Meerjarig Staat van Baten en Lasten	31
16.2	Meerjarig Functionele (cq op programmaniveau) resultatenoverzicht	34
16.3	Meerjarig overzicht balansen	36
16.4	Meerjaren Kasstroomoverzicht	37
16.5	Meerjaren leerlingenprognose	37
16.6	Risicomanagement	37
16.7	Wettelijke bepalingen	40

Jaarrekening

Financieel beleid	42
Financiële positie op balansdatum en analyse van het resultaat	42
Treasuryverslag	43
Kengetallen	43
Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	44
Balans per 31 december 2019, vergelijking cijfers per 31 december 2018	46
Staat van Baten en Lasten 2019, vergelijkende cijfers 2018	47
Kasstroomoverzicht 2019, vergelijkende cijfers 2018	48
Toelichting op onderscheiden posten van de balans	49
Toelichting op onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	51
Verbonden partijen	53
Verantwoording subsidies Model G	54
WNT-verantwoording 2019 Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe	55
Niet uit balans blijvende verplichtingen	57

<u>Overige gegevens:</u>	58
Bestemming van het resultaat	59
Gebeurtenissen na balansdatum	60
Controleverklaring	61
<u>Bijlagen:</u>	63
Gegevens over de rechtspersoon	64

Bestuursverslag

1. Voorwoord

Met tevredenheid kijken we terug op 2019, waarin ons samenwerkingsverband onderwijs heeft gefunctioneerd.

De ingezette koers zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan heeft zich bewezen en leidt tot de gewenste resultaten. Door evaluatie van de plannen in het verslagjaar is het Ondersteuningsplan bijgesteld, in nauwe afstemming met ouders, gemeenten en aangesloten scholen.

Na de jaren van organisatie in inrichting zien we dat nu de inhoud en uitwerking van passend onderwijs steeds meer aandacht krijgen. Met als gevolg een versterking van de ondersteuningscapaciteit van de VO-scholen, het feit dat we meer leerlingen dan in het verleden op kunnen vangen in de eigen regio. Dit leidt ook tot de gewenste financiële ontwikkeling, er ontstaat ruimte om weer te investeren in passend onderwijs in en om de scholen. Dit alles in verbinding met de gemeenten, in verband met de decentralisaties in het sociaal domein en de veranderingen in de jeugdzorg. Dit lukt alleen door een krachtige samenwerking en verbinding tussen alle partijen. Tussen organisaties, maar vooral tussen mensen die gezamenlijk bereid zijn om uiteindelijk het belang van de leerling centraal te stellen.

Op basis van de resultaten van het afgelopen kalenderjaar hebben we geen garantie voor de toekomst, maar wel een solide basis om ook het komende jaar met vertrouwen tegemoet te zien. Vertrouwen in de kracht van de verbinding en de intentie om gezamenlijk een evenwichtig en betaalbaar stelsel van onderwijs en ondersteuning te hebben voor alle leerlingen in onze regio!

2. Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Onze missie

De gezamenlijke missie van de samenwerkende schoolbesturen is het realiseren van onderwijs en ondersteuning voor elke leerling, opdat deze leerling dát onderwijs en díe ondersteuning krijgt, die hij/zij nodig heeft om een ononderbroken ontwikkeling te kunnen doormaken.

Onze visie

Passend onderwijs betekent dat alle leerlingen naar school gaan en dat zij passend onderwijs krijgen, en zo nodig ook een adequaat ondersteuningsarrangement, dat gerealiseerd kan worden met de beschikbare financiële middelen. Onze scholen realiseren zich dat er grenzen zijn aan het ondersteuningsaanbod in een reguliere school. Er zal voor een aantal leerlingen altijd speciaal onderwijs moeten zijn en blijven. Wel doen de scholen er alles aan om het aanbod van onderwijsondersteuning zoveel mogelijk in de directe omgeving van de leerling te realiseren. We streven naar een zo passend mogelijke plek voor elke leerling, met kwalitatief goed onderwijs en zoveel mogelijk thuis nabij.

We werken onder het volgende motto: **Regulier tenzij ...**

Dit betekent dat wij streven naar de plaatsing van zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs. Voor de meeste leerlingen is dit vanzelfsprekend, maar voor een deel van de leerlingen zal dit betekenen dat er

extra ondersteuning nodig is. Dit bieden wij aan door middel van onderwijs- en ondersteuningsarrangementen en samenwerking met de expertise vanuit het VSO. Het VSO zal hierdoor specialistischer worden en het regulier onderwijs zal steeds meer inclusief onderwijs worden. Op deze manier worden leerlingen goed voorbereid op een inclusieve samenleving en arbeidsmarkt. Uiteraard staat de leerling hierbij centraal en zal altijd gekeken worden naar de best passende plaats in het onderwijs voor de leerling. Wij willen voorkomen dat er leerlingen thuis komen te zitten of voortijdig de school verlaten. Hiervoor werken wij samen met diverse partners in de regio. Als samenwerkende scholen zijn wij gezamenlijk verantwoordelijk voor de leerlingen in onze regio. Daarvoor willen wij tegelijkertijd ook intensief samenwerken met de gemeenten.

De partners in de regio bieden ondersteuning en invulling van de specifieke ondersteuningsbehoeften van leerlingen met een accent op preventie, waardoor leerlingen in het regulier onderwijs kunnen blijven. Hierbij hanteren wij als uitgangspunt: één leerling en één goed afgestemd plan, dat door de samenwerkende partners en samen met de ouders/verzorgers en leerling wordt uitgevoerd.

Ons streven is:

- Transparant te zijn in onze procedures;
- Het aantal regels en de complexiteit van regels te minimaliseren;
- Expertise te ontwikkelen en te delen;
- Samen te werken met ketenpartners, zoals gemeenten en jeugdhulpverlening.

Op basis van de ervaringen en ontwikkelingen sinds 2014 constateren we een groeiend onderling vertrouwen. Dit blijkt onder meer uit het gegeven dat de Ondersteuningsplanraad niet langer hoeft te bestaan uit vertegenwoordigers van leerlingen/ouders en personeel van iedere deelnemende school. Ook het onderling delen van ervaringen, kennis en expertise, het aan elkaar stellen van vragen in geval van handelingsverlegenheid tonen aan dat de samenwerkende scholen elkaar steeds beter leren kennen en elkaar weten te vinden. Dit vraagt permanente aandacht om de verhoudingen goed te houden en te krijgen.

Kernwaarden

Tijdens onze conferentie in februari 2018 zijn de volgende kernwaarden geformuleerd waar wij als samenwerkingsverband naar streven:

- Neem verantwoordelijkheid voor jouw deel én het geheel;
- Benader de ander oordeelloos en waardevrij;
- Achterhaal het diepe verlangen van de ander;
- Zie de ander en erken en herken haar/hem;
- Ga een liefdevolle en open relatie aan;
- Versterk de ander vanuit het goede;
- Heb compassie en wees prudent;
- Wees oprecht nieuwsgierig;
- Stel je kwetsbaar op;
- Leef je in (exposure).

3. Juridische structuur

Het samenwerkingsverband is ondergebracht in een stichting. Daarbij is de al eerder gevormde Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe als basis benut. Alle 11 schoolbesturen voor VO en VSO met vestigingen in de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde zijn via een aansluitingsovereenkomst aangesloten bij de stichting.

De stichting kent een bestuur en een directeur. Het bestuur is belast met de functie van intern toezicht. Statutair is vastgelegd dat de directeur het bestuur en beheer over de stichting krijgt gemandateerd. Er is helder vastgelegd (onder andere in statuten en het managementstatuut) welke besluiten zijn onderworpen aan de goedkeuring van het bestuur.

Het bestuur ziet toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die aan de directeur zijn gemandateerd, alsmede op de naleving van de code goed onderwijsbestuur voortgezet onderwijs. Het bestuur heeft een toezichtkader vastgesteld, dat leidend is voor de inhoud van de verantwoordingsrapportage door de directeur aan het bestuur.

Het bestuur van de stichting bestaat uit afgevaardigden vanuit de aangesloten scholen.

De bestuursleden functioneren als intern toezichthouder en hebben de toezicht-, werkgevers- en klankbordfunctie ten aanzien van de directeur.

Het bestuur heeft uit zijn midden een bestuurscommissie gekozen, die de taken van het bestuur voorbereidt of uitvoert en functioneert als sparringpartner van de directeur. De bestuurscommissie (bestaande uit voorzitter, penningmeester en secretaris) kent geen besluitvormende bevoegdheden. De directeur van het samenwerkingsverband is door het bestuur aangesteld en verantwoordelijk voor de ontwikkeling, voorbereiding en uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband, in samenspraak met het scholenberaad en de bestuurscommissie.

4. Bestuurlijke organisatie

Samenstelling bestuur en directie

Bestuur en directie zijn ultimo 2019 als volgt samengesteld:

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>
De heer J.T. van Heerikhuize	Voorzitter
De heer J. Klein	Penningmeester
De heer J. Lindemulder	Lid
Mevrouw E. Bakker-Pierik	Lid
De heer L.C. Duifhuizen	Lid
De heer E. Blok	Lid
Mevrouw L. Hosmar	Lid
De heer C.J. Elsinga	Lid
Mevrouw G.J.M. Kruijer	Lid
Mevrouw H.A. Vaatstra	Lid
Mevrouw M. Haanschoten	Lid
De heer A. Harms	Lid
De heer G. van de Kamp	Directeur

In 2019 zijn R. Schaefer (lid), G.J van Egmond (lid) en W.H. Marchand (secretaris) teruggetreden als lid van ons bestuur, vanwege resp. het aanstellen van een nieuwe rector binnen het Corlaer College, het beëindigen van het dienstverband bij 's Heeren Loo en ziekte.

De bestuurscommissie bestaat uit voorzitter, penningmeester, secretaris en directeur. Momenteel is de zetel

van secretaris onbezet. De beleids- en kwaliteitsmedewerker ondersteunt de bestuurscommissie administratief en in de beleidsvoorbereiding.

Functioneren bestuur en directie

Gedurende 2019 is een regelmatige evaluatie van de bestuurlijke inrichting en uitvoering gedaan. Hierbij is integraal gekeken naar het functioneren van het samenspel tussen bestuur (waaronder de bestuurscommissie), directie, scholenberaad en de ondersteuningsplanraad.

Dit evaluatietraject heeft geleid tot de bewuste en weloverwogen keuze om de huidige juridische structuur (voorlopig) aan te houden. De bestaande governance documenten voldoen aan vigerende wet- en regelgeving en de rol- en taakverdeling tussen bestuur, bestuurscommissie, directeur en scholenberaad is helder en functioneel. Wel heeft het bestuur in juli 2019 een notitie opgesteld om de meerwaarde van een onafhankelijk lid binnen het bestuur te overwegen.

Verder zijn naast deze formele afspraken ook meer informele aspecten aan de orde geweest. Daarbij gaat het met name om principes en uitgangspunten en de daaruit voortvloeiende gedragsnormen en omgangsregels die maken dat er gehandeld wordt conform de bedoeling.

Parallel hieraan is gekeken naar de inrichting van de medezeggenschap en de bijbehorende documenten. In samenspraak met het personeel is opnieuw afgewogen om (voorlopig) geen MR-P in te richten. Bij zaken waarover medezeggenschap plaats dient te vinden, vindt overleg met alle personeel plaats.

In 2020 volgen we de ontwikkelingen in het proces rond governance nauwgezet. Daarbij laat het bestuur zich adviseren door externe deskundigen.

De bestuurscommissie heeft zeven keer overlegd.

Met de gemeenten in onze regio is tweemaal Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd op 17 april en 4 december 2019. Onderwerpen waren respectievelijk Passend Onderwijs (Ondersteuningsplan, Onderwijshuisvesting, Centraliseren VSO in regio) en Jeugdplannen.

Vanwege een gewijzigde structuur van samenwerkende gemeenten is er een nieuwe Ontwikkelagenda opgesteld in nauwe samenwerking tussen gemeenten, jeugdhulp en onderwijs. De vier hoofdthema's van deze agenda zijn:

1. School en opvang als vind- en werkplaats voor jeugdhulp;
2. Werk maken van onderwijs en zorg – arrangementen met scholen;
3. Werken aan voorkomen van thuiszitters én herijken vrijstellingen;
4. Monitoren kengetallen en good practices.

Verslag van de interne toezichthouder

In 2019 is het bestuur vijfmaal in vergadering bijeengeweeest. Tijdens de vergadering is naast de reguliere zaken in toenemende mate ruimte genomen voor thematische bespreking van onderwerpen die raken aan aspecten van (passend) onderwijs.

Voorbeelden daarvan in 2019:

- Kwaliteitszorg en Schoolondersteuningsprofiel

Op welke manier kunnen beide beleidsterreinen elkaar versterken en welke rol spelen deze in de doorontwikkeling van ons onderwijs en de samenwerking op de NW-Veluwe? Vanuit school- en samenwerkingsverbandpraktijk hierover mogelijkheden verkend en aanbevelingen gedaan voor verdere uitwerking.

- Aanmelding en Zorgplicht

In gezamenlijke gesprek de ervaringen uitgewisseld, tips en ondersteuningsaanbod inzichtelijk gemaakt voor elkaar en dilemma's met oplossingsmogelijkheden verkend. Op basis van deze verkenning vindt uitwerking plaats met handreiking aan de deelnemers van ons samenwerkingsverband.

- Managementletter accountant

Op verzoek van het toezichthoudend deel van het bestuur heeft onze accountant een onderzoek verricht naar aandachtspunten ter verbetering van de beheersing en control. Dit wordt uitgewerkt naar een verbeterd overzicht van administratieve organisatie- en interne controleprocessen.

- Regionale ontwikkelagenda onderwijs en jeugd

Hierbij stonden we met elkaar uitgebreid stil bij de samenwerking met de gemeenten in onze regio vanwege de decentralisatie van de jeugdhulp. Belangrijk aandachtspunt is het uitwerken van vragen rond school als vind- en werkplaats voor jeugdhulp. Deze opbrengsten maken vervolgens onderdeel uit van de verdere uitwerking van de ontwikkelagenda met de gemeenten.

- Combinatie onderwijs en zorg

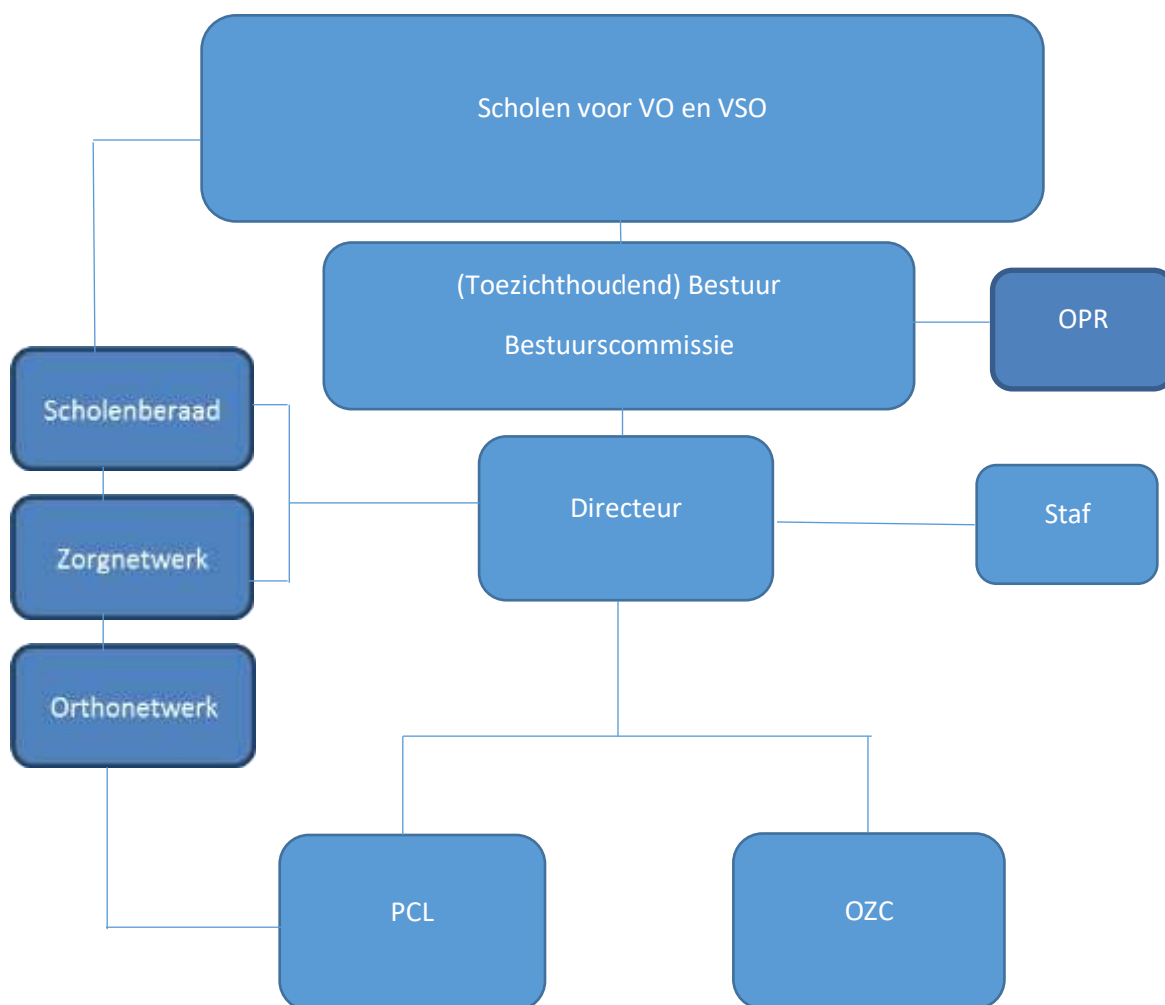
Mede naar aanleiding van de brief van de bewindslieden Slob en De Jonge op dit thema van 30 oktober 2019, hebben de bestuursleden met elkaar gesproken welke onderdelen van deze ontwikkeling bij kunnen dragen aan de samenwerking en de rol van het samenwerkingsverband daarin. Via de ontwikkelagenda, waarbinnen een werkgroep OnderwijsZorgArrangementen (OZA) functioneert is gezamenlijke uitwerking gaande.

- Evaluatie van eigen functioneren

Iedere vergadering werd door een van de deelnemers gereflecteerd op de wijze waarop het bestuur als toezichthouder functioneert. Daarbij constateren we gezamenlijke rolvastheid en mogelijkheid tot toezichthoudende aspecten waarbij de rol van directeur en bestuurscommissie ook tegen het licht gehouden wordt. In juli is besloten om middels een extern aan te trekken deskundige het functioneren onafhankelijk te laten toetsen en mogelijke meerwaarde van een externe toezichthouder af te wegen.

5. Organisatiestructuur

In navolgend organogram is schematisch weergegeven op welke wijze de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe is georganiseerd.

6. Ondersteuningsplanraad (OPR)

De ondersteuningsplanraad is een speciale medezeggenschapsraad van een samenwerkingsverband. De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op (vaststellen of wijzigen van) het ondersteuningsplan. De leden van deze raad moeten ouders, personeelsleden en/of leerlingen zijn van een school in het samenwerkingsverband. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de medezeggenschapsraden van de scholen die deelnemen in het samenwerkingsverband, maar hoeven zelf niet noodzakelijk uit een van die MR-en afkomstig te zijn.

De Ondersteuningsplanraad (OPR) is als medezeggenschapsorgaan ingericht inclusief statuten en reglement. In de afgesproken evaluatie is vastgesteld dat er aanleiding is om de samenstelling en werkwijze aan te passen. De omvang van de OPR wordt verkleind naar 16 leden sinds 1 augustus 2018. Het gaat op termijn om 8 personeelsleden en 8 ouders/leerlingen.

Gedurende het vierjaarlijks Inspectiebezoek (regulier toezicht samenwerkingsverbanden) in september 2019 is als verbeterpunt omtrent de OPR een tweetal aanmerkingen gemaakt:

1. De pariteit van personeelsgeleding en ouder-/leerlinggeleding ontbreekt en derhalve is een versnelde afname van het aantal personeelsleden noodzakelijk.

2. halfjaarlijks overleg van toezichthoudend deel van het bestuur met de OPR dient georganiseerd te worden.

Beide aspecten zijn opgepakt en worden in 2020 verder uitgevoerd.

7. Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

Programma 1 Toelaatbaarheidsverklaringen VSO en toegang OZC

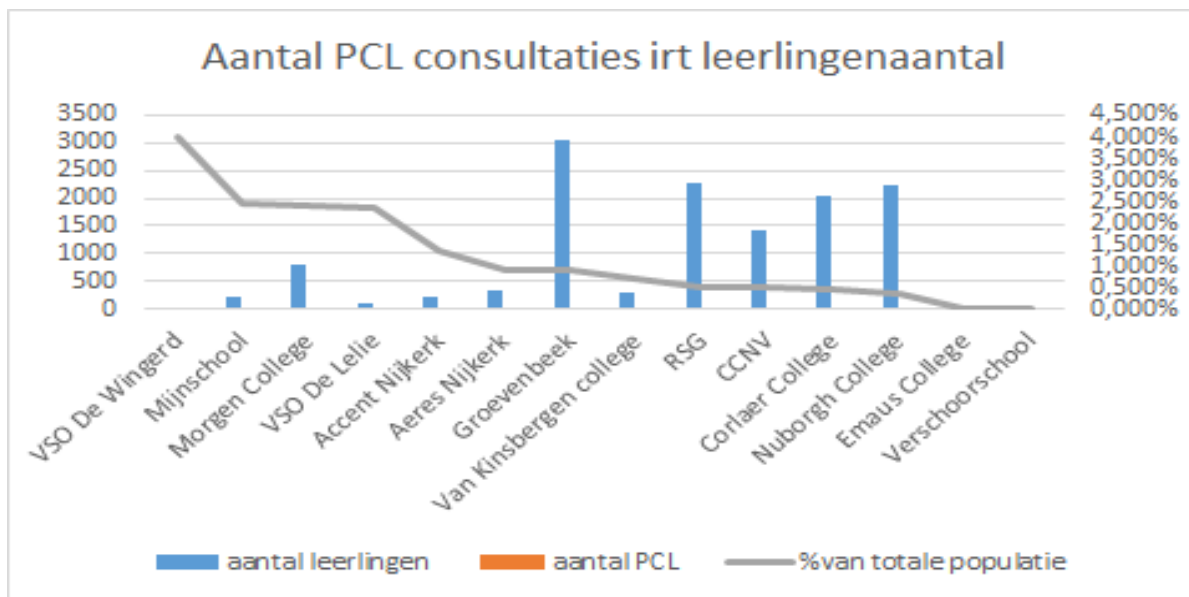
Op basis van de ontwikkelde procedure zijn aanvragen voor Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) behandeld. De afhandeling vindt plaats binnen de daarvoor gestelde termijnen. Op grond van ervaringen en evaluatie vindt regelmatige bijstelling plaats. Nadeel van deze werkwijze is dat vaste beslisregels ontbreken, maar het grote voordeel is dat er recht wordt gedaan aan de concrete situatie van de betreffende leerling. Daarmee komt de leerling in zijn onderwijssituatie centraal te staan en daar is Passend Onderwijs op gericht. Deze werkwijze is arbeidsintensief, maar kenmerkt zich vooral door transparantie voor betrokkenen en helpt tegelijkertijd om in de veranderende situatie elkaar bij de hand te houden. Door deze werkwijze van onderop is er tevens de mogelijkheid om draagvlak te bewaren en bureaucratie te vermijden.

Aantallen leerlingen PCL (cursusjaar 2018-2019)

Gedurende cursusjaar 2018-2019 heeft de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) 102 meldingen ontvangen van handelingsverlegenheid van scholen. Een afname van 35 leerlingen ten opzichte van cursusjaar 2017-2018 (129 meldingen). Deze ontwikkeling past bij het geformuleerde beleid om de ondersteuningsbreedte van de scholen te vergroten. In deze fase is het nog moeilijk om te constateren in hoeverre hier sprake is van een duurzame trend. In de situaties waarbij de PCL betrokken is, komt een toenemende complexiteit van belemmeringen aan de orde. In hoeverre deze toegenomen complexiteit gevolg is van de ontwikkelingen dat er meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in het regulier onderwijs zijn ingeschreven is onduidelijk. Andere maatschappelijke ontwikkelingen spelen daarin immers ook een rol.

	aantal leerlingen	aantal PCL consultaties	% van totale populatie
VSO De Wingerd	25	1	4,000%
Mijnschool	203	5	2,463%
Morgen College	785	19	2,420%
VSO De Lelie	85	2	2,353%
Accent Nijkerk	221	3	1,357%
Aeres Nijkerk	326	3	0,920%
Groevenbeek	3061	27	0,882%
Van Kinsbergen college	286	2	0,699%
RSG	2287	12	0,525%
CCNV	1412	7	0,496%
Corlaer College	2050	9	0,439%
Nuborgh College	2235	8	0,358%
Emaus College	65	0	0,000%
Verschoorschool	16	0	0,000%

Tabel 1 Aantal PCL meldingen in relatie tot leerlingenaantallen

Grafiek 1 PCL consultaties in relatie tot leerlingenaantallen per school

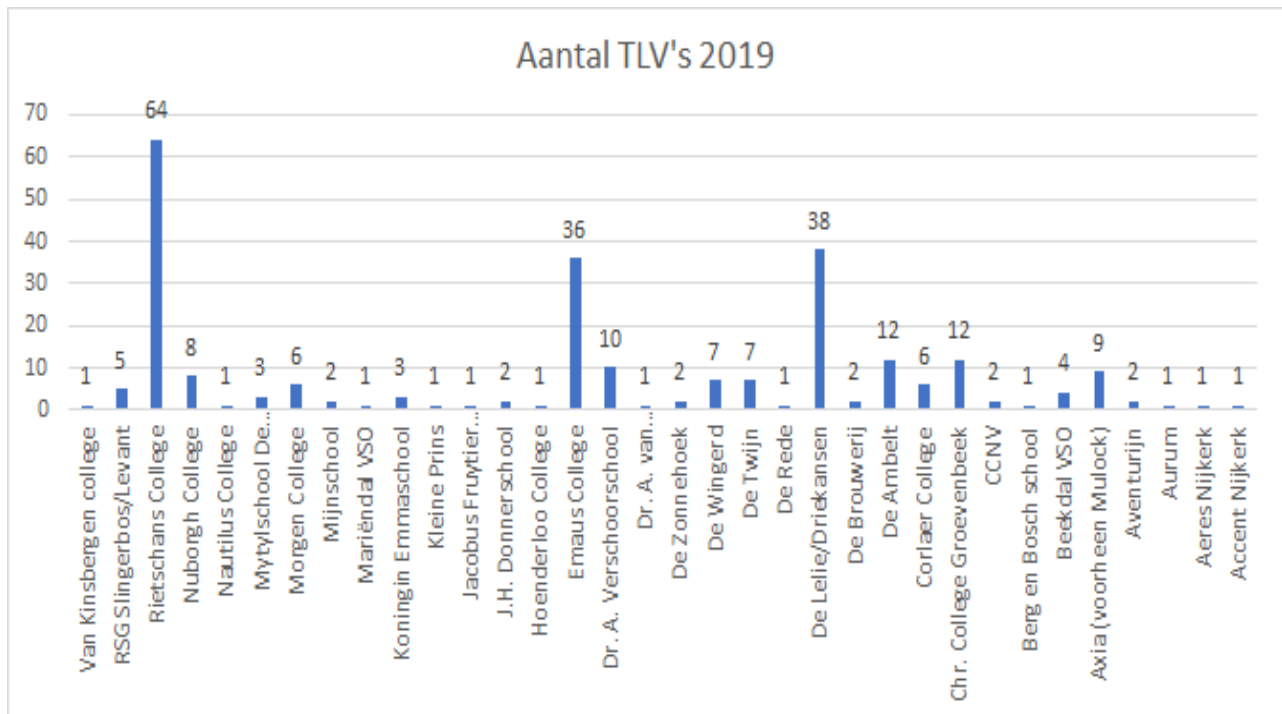
Er is een groot verschil tussen de scholen te zien. De verschillen in aantallen consultaties tussen scholen zijn aanleiding voor een gesprek om te bezien welke oorzaken hiervoor te vinden zijn, wat er van elkaar te leren valt en welke consequenties dat kan hebben voor de verdere afstemming binnen de regio.

Aantallen TLV's/Ontwikkelingen kengetallen

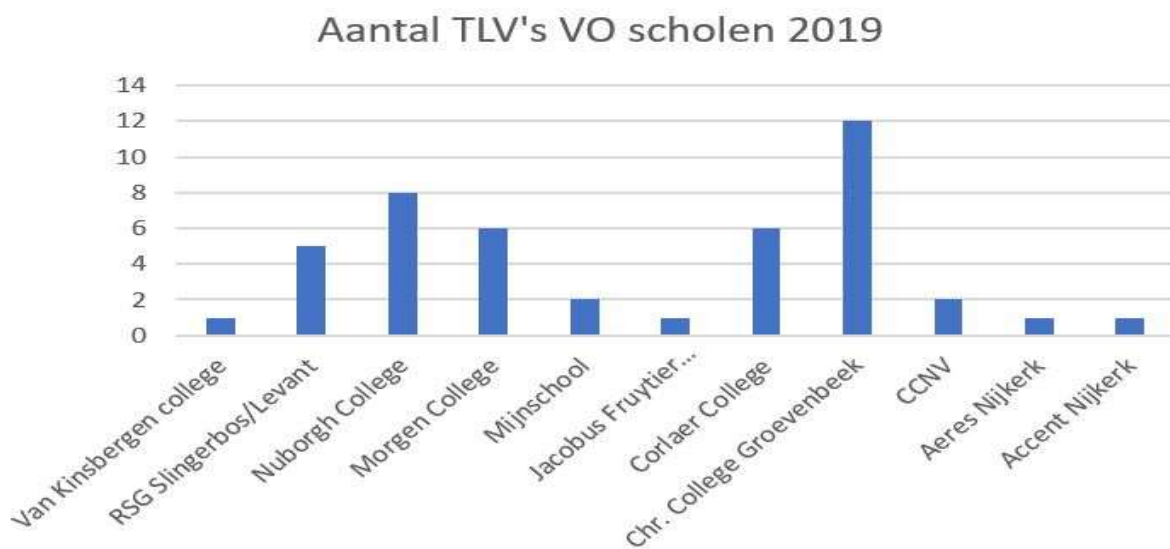
In 2018 heeft ons samenwerkingsverband 254 toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het VSO afgegeven, Dit zijn er 26 meer dan in 2018 (229). Grafieken 3 en 4 op de volgende pagina zijn hier een weergave van. De duur van de afgegeven Toelaatbaarheidsverklaring is in principe voor een schooljaar. In situaties waar duidelijk is dat dit uitgangspunt niet past, heeft een TLV een langere looptijd. Dit wordt bepaald door het jaar waarin de leerling 18 jaar wordt. Indien dan een verlenging van VSO noodzakelijk is, kan deze worden aangevraagd. Indien bij deze heraanvraag duidelijk blijkt dat vervolgonderwijs bijdraagt aan de verdere doorontwikkeling van de leerling, wordt de verlenging toegekend.

Het grootste deel van de aanvragen betrof onderstroom of verlenging van TLV. Voor de herkomst van de leerlingen (aanvragende school) waarvoor een TLV is afgegeven zie ook grafieken 3 en 4.

Kijkend naar de TLV-aanvragen valt op dat er verschillen zijn in de aantallen aangevraagde TLV's door het regulier Voortgezet Onderwijs. Dit is aandachtspunt om te agenderen in het Scholenberaad en Zorgnetwerk. Daarmee kunnen we van elkaar leren hoe de ondersteuning in de eigen school afgestemd kan worden op de behoeften van leerlingen. Anderzijds levert een dergelijk gesprek informatie op over toelatingsbeleid, helderheid van Schoolondersteuningsprofiel etc.

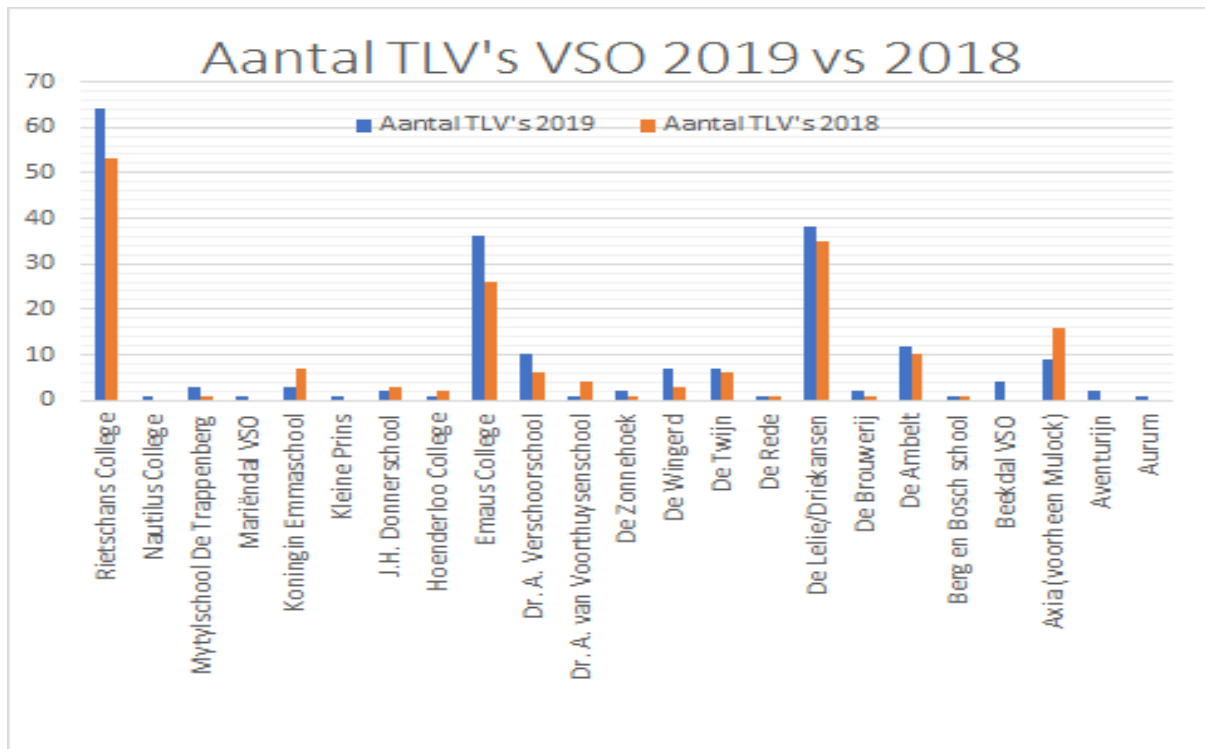

Grafiek 2 Aantallen TLV per school

Grafiek 3 Aantal TLV per VO-school

Uit vergelijking met de cijfers over 2018 komt uit de gegevens in grafiek 6 naar voren dat er kleine verschuivingen zijn in aantallen TLV per school. In totaliteit is er door reguliere scholen 44 maal een TLV aangevraagd. In 2018 was dat aantal 33. Een toename van 33%. Dit is een aandachtspunt voor evaluatie en in 2020 spreken we met elkaar over deze ontwikkeling en of daarop bijstelling noodzakelijk en wenselijk is. Daarnaast is er een lichte tendens zichtbaar van vraag naar TLV's voor categorie 2 en 3.

Grafiek 4 Aantal TLV's per VSO-school

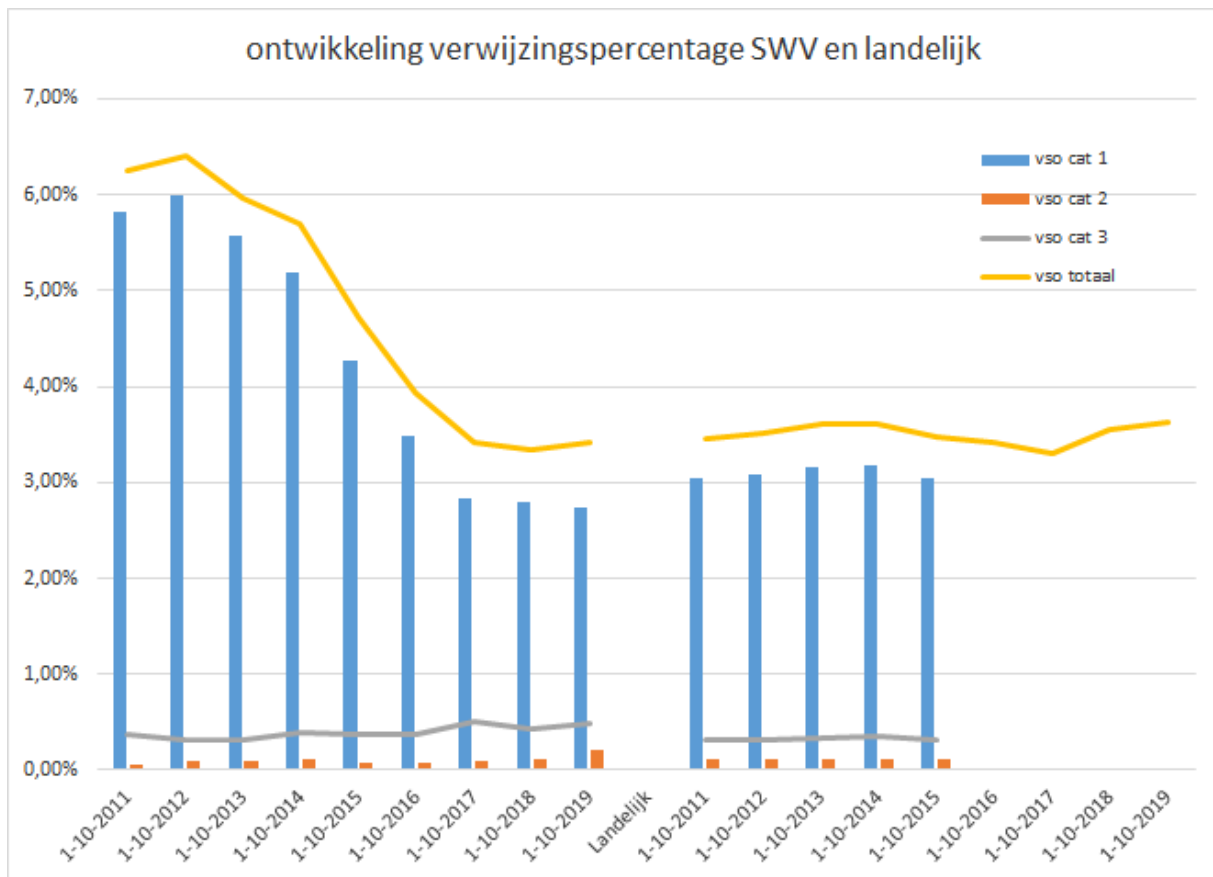
Uit grafiek 4 is af te lezen dat 155 afgegeven TLV's leerlingen betreft die naar VSO-scholen gaan binnen ons samenwerkingsverband. Voor 54 leerlingen is een TLV afgegeven waarbij de leerling onderwijs volgt op een VSO-school die buiten onze regio is gevestigd.

Uit dit overzicht kunnen we eveneens concluderen dat het aantal aan VSO-scholen afgegeven TLV's in 2019 lager was dan in 2018. Dit wordt veroorzaakt doordat een aantal Toelaatbaarheidsverklaringen voor een langere periode dan 1 jaar wordt afgegeven en er geen jaarlijks nieuwe aanvraag hoeft te worden ingediend.

De ontwikkeling van de kengetallen voor ons samenwerkingsverband is gunstig, zie grafiek 5. Deze ontwikkeling is opnieuw positiever dan verwacht. Vorig jaar was het gestelde doel om het landelijk percentage VSO per 1 oktober 2011 (3,46 %) te halen al gerealiseerd. In 2019 is het aantal leerlingen in het VSO binnen ons samenwerkingsverband iets gestegen naar 3,432% (2018: 3,364%). Het verwijzingspercentage VSO ligt daarmee onder de norm van 2011 (3,45%) waarop de verevening is gebaseerd en tevens onder het landelijk percentage.

In het nieuwe ondersteuningsplan namen we deze verankering op en daarnaast ook het steeds meer inclusief werken in het onderwijs, met als belangrijkste missie: Regulier tenzij....

Daarbij kijken we altijd naar wat de best passende plek voor de betreffende leerling is.

Grafiek 5 Ontwikkeling verwijzingspercentage

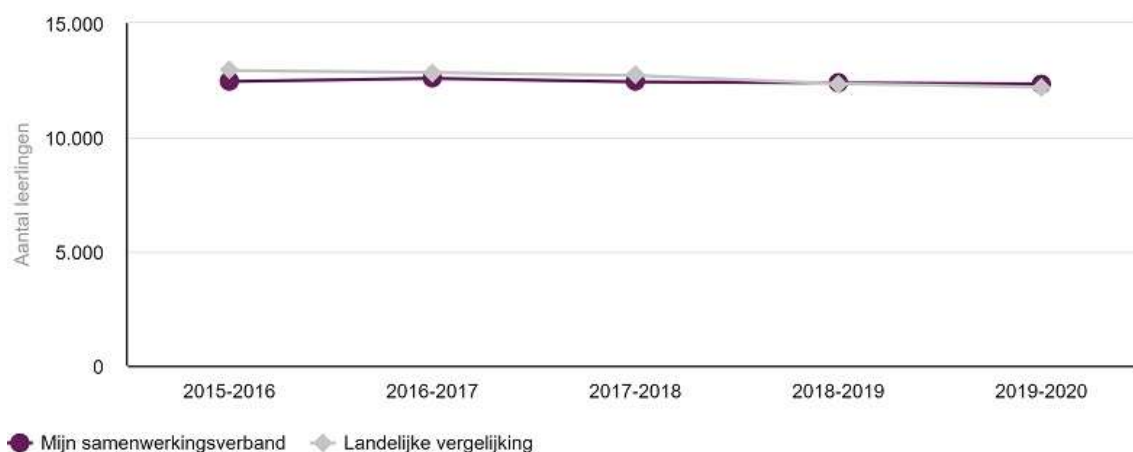
De ontwikkeling vanaf 2011 is af te lezen in grafiek 5. Het linkerdeel betreft de cijfers van het samenwerkingsverband. Het rechterdeel schetst de landelijke ontwikkeling. De onderscheiden percentages voor de VSO-categorieën 1, 2 en 3 zijn landelijk na 2015 niet beschikbaar. Alleen het landelijk gemiddelde percentage VSO (3,62 % op 1 oktober 2019) is bekend.

Programma 2 Indicatiestelling LWOO/PrO

Op basis van de opgedane ervaring rond centraal aangestuurd testen en de goede samenwerking met scholen vanuit het primair onderwijs en onze LWOO- en PrO-scholen, is de integratie van LWOO en PrO onder Passend Onderwijs geruisloos verlopen.

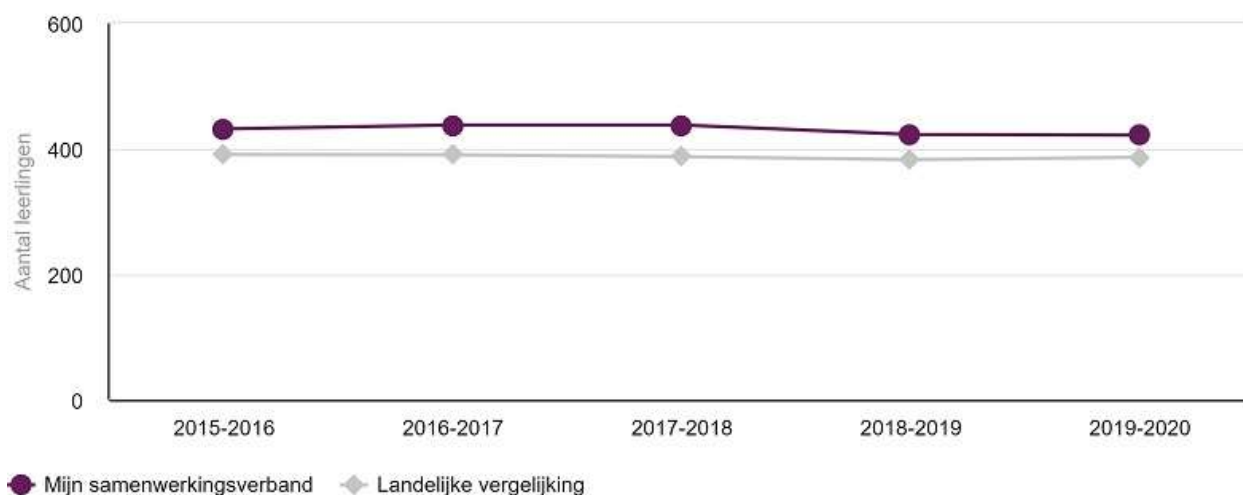
In 2018 is het IQ-criterium voor LWOO losgelaten in het kader van opting-out. Dit heeft geleid tot minder testafname en daarmee tot minder bureaucratie en belasting van kinderen. Uit de cijfers tot dusver kunnen we constateren dat er een lichte toename is van het aantal leerlingen in het LWOO ten opzichte van 2017. In hoeverre er een relatie bestaat tussen deze beide aspecten is niet bekend.

De cijfermatige ontwikkeling van het percentage leerlingen dat is ingeschreven binnen LWOO of PrO is te vinden in grafieken 6 en 7. Een vergelijking met landelijke cijfers wat betreft LWOO is niet langer relevant, vanwege de keuze die landelijk in diverse regio's gemaakt is om voor een vorm van opting-out te kiezen.

Bron: Dashboard passend onderwijs

Grafiek 6 Deelnamepercentage LWOO

Bron: Dashboard passend onderwijs

Grafiek 7 Deelnamepercentage Praktijkonderwijs (PrO)

Op basis van deze cijfers is zichtbaar dat er sprake is van een enigszins dalend percentage PrO en een licht stijgend percentage LWOO binnen ons samenwerkingsverband. De daling van het landelijk deelnamepercentage LWOO heeft te maken met het loslaten van aanwijzingen LWOO en de registratie van LWOO-leerlingen in BRON, waar diverse samenwerkingsverbanden voor hebben gekozen. Wij handhaven vooralsnog de aanwijzingen en registratie bij DUO.

Programma 3 Arrangementen

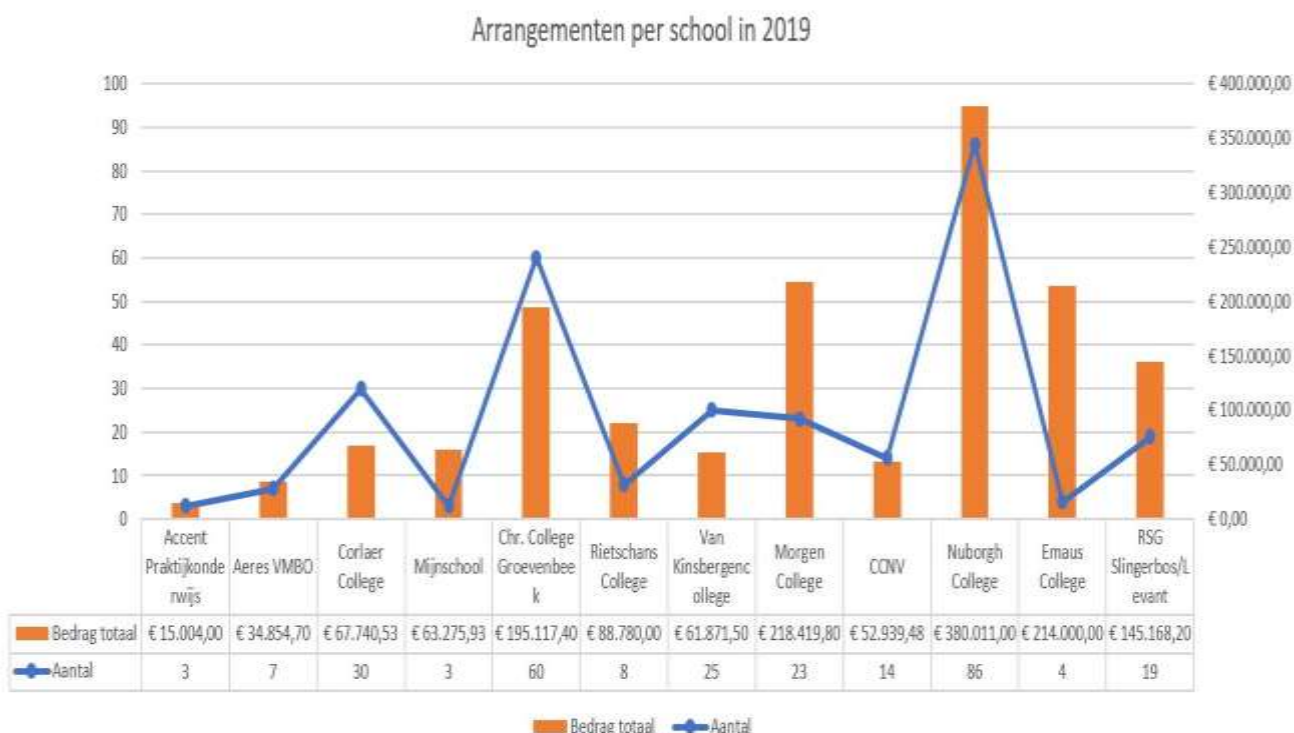
Om passend onderwijs te organiseren is een budget gereserveerd voor het realiseren van maatwerk. Via dit arrangementenbudget kan een school na overleg met ouders en leerling een aanvraag doen voor aanvullende bekostiging, als de geformuleerde ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overstijgt. De aanvragen worden door de PCL met betrokken school besproken, nader uitgewerkt en zo nodig specifieker beschreven. Ook over deze werkwijze is een aantal opmerkingen te maken ten aanzien van voordelen en nadelen. Nadeel van deze werkwijze is dat vaste beslisregels ontbreken, maar het grote voordeel is dat er recht wordt gedaan aan de concrete situatie van betreffende leerling. Daarmee komt de leerling in zijn onderwijssituatie centraal te staan en daar is Passend Onderwijs op gericht. Deze werkwijze is

arbeidsintensief, maar kenmerkt zich vooral door transparantie voor betrokkenen en helpt tegelijkertijd om in de situatie van verandering elkaar ook bij de hand te houden. Door deze werkwijze van onderop is er ook de mogelijkheid om draagvlak te bewaren en bureaucratie te vermijden. Doel van dit proces van samenwerking is om eveneens het handelingsgericht werken en een gezamenlijke taal en instrumentarium te ontwikkelen en te versterken.

Vanuit de opgedane ervaring is een set van richtlijnen beschreven, waarmee vastgelegd is via welke overwegingen toekenning van aangevraagde middelen tot stand komt. Zoals eerder beschreven is deze werkwijze in 2016 op uitgebreide schaal geëvalueerd. Vanwege de grote tevredenheid over deze werkwijze is besloten om vooralsnog dit leerlingenmodel te handhaven. In 2017 zijn de richtlijnen op grond van voortschrijdend inzicht enigszins aangescherpt in afstemming met Zorgnetwerk en Scholenberaad. In 2018 bekeken we de ingediende arrangementen opnieuw en besloten we een verkorte procedure in te voeren voor de arrangementen < € 2.000,00. Deze aanpassing is in 2019 in werking getreden.

Ter vergelijking met 2018 is sprake van een toename, zowel in aantal arrangementen als gemiddelde omvang. Per school zijn grote verschillen te zien in de arrangementen, zowel in de bedragen als in de aantallen. Alle genoemde ontwikkelingen passen bij het beleid dat er een groeiend aantal leerlingen (met behulp van een arrangement en tegen oplopende arrangementskosten) in het regulier onderwijs een plaats krijgt. In 2020, vindt een brede dialoog plaats over de wijze van bekostiging, mede in relatie tot de keuzes die noodzakelijk zijn om blijvend betaalbaar en duurzaam te opereren als samenwerkingsverband.

In onderstaande grafiek 8 is het aantal arrangementen per school te zien en het totaal toegekende bedrag voor arrangementen per school.

Grafiek 9 Aantal arrangementen per school

De gemiddeld hogere arrangementskosten bij Nuborgh College en Morgen College worden grotendeels verklaard door de aard van de arrangementen. Het gaat om respectievelijk de leerlingen in het Juniorcollege en de Perspectiefklas van het Nuborgh en de voormalige pilot bij het Morgen College.

Daarnaast is aan het Emaus College een viertal arrangementen toegekend wat toelichting vraagt. Enerzijds is er op basis van (tijdelijk) extra ondersteuningsbehoeften van startende leerlingen gekozen voor toekenning van arrangementen in plaats van verhoogde categorie TLV toe te kennen.

Daarnaast betreft het de toekenning zoals beschreven onder programma 10 (Integratieklas).

Programma 4 Kosten Stichting

Het uitgangspunt voor de kosten van het stichtingsapparaat is om deze zo laag mogelijk te houden.

Tegelijkertijd constateren we dat de behoefte om via een overleg met de PCL verder na te denken over concrete leerlingensituaties (zowel door regulier als speciaal onderwijs) groeit. In 2019 is een extra gedragsdeskundige op detachering aangetrokken vanuit 's Heeren Loo Onderwijs. Daarmee kon op een adequate wijze worden voorzien in tijdige afwikkeling van TLV- en arrangementsaanvragen. De aanvragen voor arrangementen en Toelaatbaarheidsverklaringen zijn gedigitaliseerd. In 2019 werkten we aan de verdere uitbouw van de mogelijkheden van DocuWare waarmee het proces van LWOO-aanwijzingen en TLV's Praktijkonderwijs geautomatiseerd worden opgemaakt.

Programma 5 Doorbetalingen aan scholen en tijdelijke inzet van extra middelen

Middels dit programma heeft elk van de deelnemende scholen een vast budget ontvangen van het samenwerkingsverband, voor verdere ontwikkeling van maatwerk in ondersteuning. Via een verdeelsleutel met daarin een vaste voet per school en een bedrag per leerling krijgen deelnemende scholen jaarlijks budget toegekend van het samenwerkingsverband. Deze middelen zijn bestemd voor extra inzet van ondersteuners en trainingen gericht op ondersteuning aan leerlingen om maatwerkoplossingen te realiseren. Elke school verantwoordt achteraf op welke wijze deze middelen zijn ingezet. In 2019 is dit programma samengevoegd met voorheen programma 8 (Schooldeel Ontwikkelingsbudget) programma 11 (Innovatiebudget).

De binnen dit programma beschikbare middelen verdelen we op basis van een verdeelsleutel op gebaseerd op leerlingenaantallen, naast een vaste voet van € 16.000,- per school en voor 2019 een bedrag per leerling van € 78,07 per leerling.

Voor de besteding van de toegekende middelen legt elk schoolbestuur jaarlijks verantwoording af aan het samenwerkingsverband.

Hierna is de totaalverantwoording van beide programma's opgenomen (tabel 2).

E: Specificatie bestedingen:		gemiddeld aantal uren per week	bedrag	
Inzet interne begeleiding		685,6	€ 1.782.560	38%
Remedial teaching binnen en buiten de klas /extra handen in de klas/ gericht op ondersteuning aan leerlingen		522,1	€ 1.357.460	29%
Trainingen gericht op ondersteuning aan leerlingen (door internen of externen verzorgd)		20,8	€ 54.080	1%
	Extern ingekocht		€ 33.032	1%
Interne voorziening (Pluspunt etc.)/Zorglokaal		434,9	€ 1.130.740	24%
Formatieve interventies in bijzondere situaties, gericht op realiseren extra ondersteuning aan leerlingen		26	€ 67.600	1%
Inzet ten behoeve van hoogbegaafdheid		41,3	€ 107.380	2%
Externe kosten leerlingen onderzoeken			€ 8.880,00	0,2%
			€ -	
			€ -	
orthodidactische en orthopedagogische materialen kosten Claroread, lesmateriaal etc. ten behoeve van verbale ondersteuning en spraaksoftware			€ 5.919,00	0,1%
Kosten ambulante begeleiding voor eigen rekening				0,0%
Kosten andere vormen van begeleiding gericht op ondersteuning aan leerlingen			€ 35.100,00	0,8%
orthopedagoog in dienst, uitbesteding OZC en kosten IVIO			€ 52.000,00	1,1%
	TOTAAL		€ 4.634.751	100,0%
F: Totalen budget en bestedingen:				
Totaal budget Passend Onderwijs SWV	€ 1.225.244	Onderbesteding ondersteuningsbudget SWV's	€ -	
Totaal bestedingen Passend Onderwijs	€ 4.634.751	Bestedingen ten laste van Lumpsum	€ 3.409.507	

Tabel 2 Verantwoording besteding doorbetalingen aan scholen

Uit voorgaande overzicht lezen we af dat 95% van deze middelen formatief zijn ingezet op diverse plaatsen in de scholen. Twee procent van het bestede budget is specifiek ingezet ten bate van hoogbegaafdheid. Opvallend verschil ten opzichte van 2017 is de besteding aan trainingen. Dat is afgenomen van 7 naar 1% van de bestedingen. De inzet van een specifiek budget voor scholing zou hier mede aan ten grondslag kunnen liggen, echter dat budget (zie programma 8 hierna) is ook weinig benut. Oorzaak voor deze ontwikkeling is nog niet bekend. In 2020 voeren we hierover met elkaar het gesprek en bezien welke opties we mogelijk onbenut laten.

Een klein deel (4%) is ingezet voor externe inhuur en materiële kosten zoals orthodidactische en orthopedagogische materialen. Dit aandeel is afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven. Hierbij dient te worden opgemerkt dat ten opzichte van het toegekende budget door het samenwerkingsverband (ruim € 1.200.000,-) de scholen ruim meer hebben besteed. Op basis van de toegezonden verantwoording is de conclusie dat er in totaal, vanuit de lumpsum van de scholen, op deze onderdelen zeker 3,4 miljoen euro meer is besteed. In 2018 bedroeg dit bedrag ten laste van de lumpsum van de scholen nog 1,1 miljoen euro. Het verschil is te verklaren vanuit de lagere uitkering vanuit het samenwerkingsverband naar de scholen.

Op basis van deze vergelijking is een voorzichtige conclusie gerechtvaardigd dat de ondersteuning van leerlingen in het onderwijs verder integraal vorm krijgt binnen onze regio.

Programma 9 Stimuleringsregeling Basisondersteuning

Bedoeling is dat schoolbesturen met deze middelen de Interne tussenvoorzieningen continueren. De inrichting van deze voorzieningen in de scholen is een belangrijke stimulans in de realisatie van een verbrede

basisondersteuning binnen de scholen. Elk van de scholen binnen het samenwerkingsverband realiseert onder andere met deze middelen een voorziening in de school waar leerlingen terecht kunnen, waar expertise vindbaar en beschikbaar is ook voor personeel van de school en ouders.

Programma 6 Onderwijszorgcentrum (OZC)

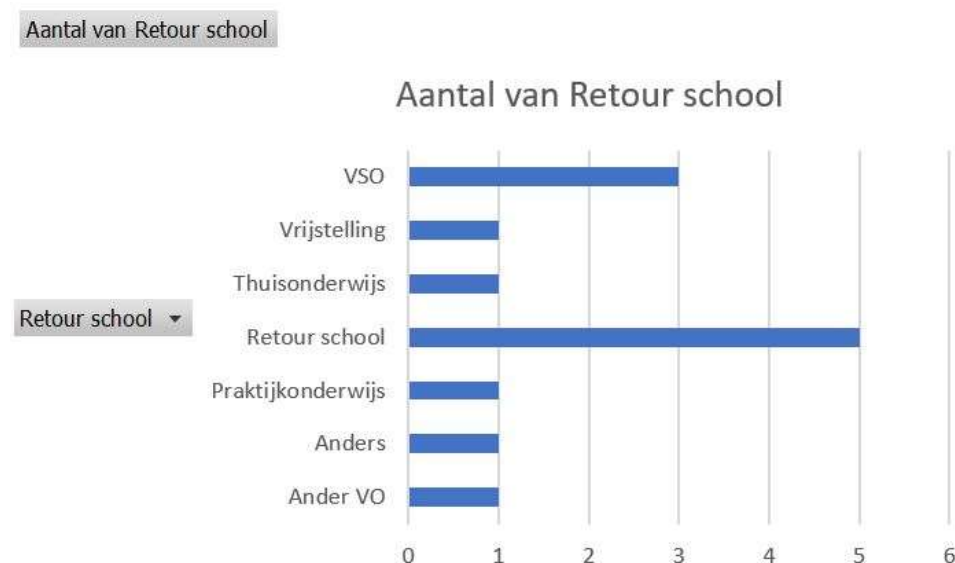
De inzet van het OZC is gedurende 2019 is verder ontwikkeld. Mede als gevolg van de interne tussenvoorzieningen in alle scholen voor regulier onderwijs, is het aantal leerlingen dat in het OZC werd opgevangen gedaald. De maximale verblijfsduur in het OZC bedraagt in principe 12 weken. Een Plan van Aanpak waarin de school van herkomst aangeeft op welke wijze deze school aan de slag gaat om terugkeer van de leerling in de school te bewerkstelligen, zorgt er mede voor dat terugkeer na 12 weken in veel situaties mogelijk is.

De eerder op basis van detacheringsafspraken met 's Heeren Loo Zorg toegevoegde groepsleider OZC, is per 1 oktober 2019 in dienst getreden van het samenwerkingsverband in de functie van onderwijsassistent OZC voor de omvang van 0,8 fte.

De docent is na twee jaar via detachering te hebben gewerkt tevens in dienst gekomen van de stichting per 1 augustus 2019 voor een volledige betrekkingsovang.

Voor beide functies is een functiebeschrijvings- en waarderingstraject gevolgd en zijn beide vastgestelde functies aan het functieboek van de stichting toegevoegd.

De 13 leerlingen die in 2019 uit het OZC zijn uitgestroomd, kenden het volgende vervolgtraject (grafiek 9). Dit betreft de stand van zaken per december 2019. Daarbij zijn leerlingen die gestart waren in 2018 met een uitstroom datum in 2019 meegeteld.

Grafiek 10 vervolgtraject na OZC

Opvallend ten opzichte van achterliggende jaren is zowel een afname van het totaal aantal leerlingen wat in het OZC begeleid werd (2018 waren dit er 22), als ook de afname van het aantal leerlingen wat naar het VSO werd doorverwezen. De meeste leerlingen (7) konden in loopbaan vervolgen binnen het regulier voortgezet onderwijs, drie waren er beter op hun plaats in het speciaal onderwijs en 1 ging er naar MBO/Entree-onderwijs. Voor één leerling was vrijstelling van leerplicht een passende oplossing en voor één leerling is een traject van thuisonderwijs gerealiseerd. Op basis van deze ontwikkeling kunnen we concluderen dat de beoogde versterking van de ondersteuningsmogelijkheden in het regulier onderwijs gerealiseerd wordt.

In 2019 is het OZC geregistreerd als Orthopedagogisch Centrum (OPDC) bij het ministerie van Onderwijs met BRIN 31NW. Scholen kunnen daarmee het verblijf van een leerling van de school registreren in BRON.

Programma 7 Kwaliteit en visitatie

In het Ondersteuningsplan 2019-2023 is de ambitie uitgesproken om jaarlijkse visitatie door collega's van andere scholen te realiseren. De planning om tot en met cursusjaar 2017-2018 alle scholen te visiteren is in 2018 gerealiseerd.

De te visiteren school treedt op als opdrachtgever. De bevindingen van de auditcommissie worden in een verslag beschikbaar gesteld aan de bezochte school. Deze deelt de beleidskeuzes en ontwikkelpunten met de overige leden van het samenwerkingsverband. Deze worden besproken in het Scholenberaad om van elkaar te kunnen blijven leren. Er is per auditteam een vast secretaris, het voorzitterschap van de auditcommissie is belegd bij de directeur van de stichting. Het totaal van de bevindingen geeft ook input voor aanpassing van het ondersteunings- en het jaarplan.

De ingezette intensivering door met een tweetal teams de scholen te bezoeken blijkt te veel te vragen van de inzet (als auditor) van collega's uit de scholen. Daarnaast zijn per augustus 2019 de beide vaste secretarissen niet langer beschikbaar. Enerzijds als gevolg van pensionering, anderzijds vanwege het aanvaarden van een andere functie binnen het eigen schoolbestuur.

We hebben op basis van deze overwegingen besloten om de ingezette intensivering (twee parallelle teams van auditoren) terug te draaien en met maximaal één team van auditoren onze scholen te gaan bezoeken. De ontstane vacature voor secretaris is per 31 december 2019 nog niet ingevuld.

In 2019 zijn tot de zomer 3 scholen bezocht.

Uit een eerdere tussentijdse evaluatie van de gehanteerde werkwijze blijkt, dat er met name op de doelstelling van onderlinge verbinding en leren van elkaar tevredenheid is onder zowel auditoren als bezochte scholen.

Kwaliteitsbeheersing

Bezwaar- en geschilprocedure

Op 21 februari 2018 is een bijgestelde bezwaar- en geschilprocedure vastgesteld. Daarbij is een uiterste termijn van bezwaar opgenomen van drie weken. Deze is beschikbaar via de website van de stichting. In 2019 zijn er, evenals is voorgaande jaren, geen klachten ingediend.

Communicatie

Uit het in 2018 uitgevoerde tevredenheidsonderzoek onder scholen en ouders concluderen we dat het samenwerkingsverband goed doet wat het moet doen. De taken en doelen zijn helder en men is tevreden over het functioneren van het samenwerkingsverband en de ingezette koers. In de vraagstelling hebben we de vragen gebruikt uit het onderzoek dat we in 2015 uitvoerden om de resultaten goed te kunnen vergelijken. De communicatie en informatievoorziening is goed. Wel is meer behoefte aan kennisdeling en – uitwisseling. Bijvoorbeeld door het opzetten van een kennisbank, maar ook door het organiseren van (netwerk)bijeenkomsten.

Het schoolondersteuningsprofiel kan ook een grote rol spelen bij de uitwisseling van kennis. Immers is op de scholen veel kennis in huis, maar men weet niet altijd wat op welke school aanwezig is op het moment dat de kennis er op de eigen school niet is. Door uniforme schoolondersteuningsprofielen op te stellen, kan men de scholen vergelijken en zo snel de juiste expertise binnen het samenwerkingsverband vinden.

In 2019 is dit onderwerp regelmatig in diverse overleggen besproken. Concreet is besloten om in 2020 met een aantal scholen een pilot te starten om voor- en nadelen inzichtelijk te maken.

In 2018 is ook de nieuwe website online gegaan en is gestart met het versturen van een nieuwsbrief. De afspraak om minimaal vijf nieuwsbrieven per schooljaar te versturen is in 2019 gerealiseerd.

Kwaliteitszorg

In 2018 is een beleids-/kwaliteitsmedewerker aangesteld voor de ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid

binnen de PDCA-cyclus. Zij is gestart met de inrichting van een kwaliteitssysteem op basis van wet- en regelgeving, het Inspectiekader, het ondersteuningsplan en eigen beleid en heeft dit in 2019 verder vormgeven.

In 2018 voerden wij opnieuw een tevredenheidsonderzoek uit onder scholen en ouders. In de vraagstelling hebben we de vragen gebruikt uit het onderzoek dat we in 2015 uitvoerden om de resultaten goed te kunnen vergelijken. Met de resultaten van dit onderzoek kunnen we concluderen dat het samenwerkingsverband goed doet wat het moet doen. De taken en doelen zijn helder en men is tevreden over het functioneren van het samenwerkingsverband en de ingezette koers. De communicatie en informatievoorziening is goed. Wel is meer behoefte aan kennisdeling en –uitwisseling. Bijvoorbeeld door het opzetten van een kennisbank, maar ook door het organiseren van (netwerk)bijeenkomsten. We streven ernaar om in 2020 opnieuw dit onderzoek uit te voeren en de effecten van de gewijzigde aanpak te meten.

Er zijn de afgelopen vier jaar verschillende instrumenten ingezet om de kwaliteit van het samenwerkingsverband te meten en te onderzoeken, zoals de interne audits. De interne audits worden als zeer positief ervaren na de eerste ronde en kunnen zeker als meetinstrument ingezet blijven worden. Daarnaast is het van belang een goed kwaliteitssysteem op te zetten, bij voorkeur aansluitend op de cyclus van de scholen.

Tot slot moet de samenwerking tussen de scholen continue gestimuleerd en waar nodig verbeterd worden. Zorgen dat alle scholen aan tafel (blijven) zitten. Elke school maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband. De uitkomsten van het eerdergenoemde tevredenheidsonderzoek hebben we gebruikt voor het opstellen van het nieuwe ondersteuningsplan.

Inspectiebezoek

Op 11 en 18 september bezocht de Inspectie ons samenwerkingsverband.

Een vierjaarlijks onderzoek voert de Inspectie uit aan de hand van vier deelvragen:

1. Stuur het bestuur voldoende op de (zorg voor de) kwaliteit van de uitvoering van zijn taken?
Kerntaak daarbinnen is dat het bestuur ervoor zorgt dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is.
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Op basis van documentanalyse en Rondetafelgesprekken, waarbij de volgende vragen centraal hebben gestaan is de Inspectie tot een oordeel gekomen:

1. Wat vindt u van passend onderwijs en wat merkt u daarvan in de dagelijkse praktijk?
2. Hoe werkt passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband en welke concrete ervaringen hebt u ermee?
3. Helpt passend onderwijs de kinderen die hiermee te maken krijgen?

De Inspectie rapporteerde als volgt:

Wat moet beter?

- Het samenwerkingsverband moet zijn OPDC aanmelden
- Het jaarverslag is niet compleet
 - De kengetallen personeel en leerlingen;

- De rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem ontbreekt in de continuïteitsparagraaf;
- De rapportage van het intern toezichthoudend orgaan.
- Er is aandacht nodig voor de medezeggenschap.

Wat kan beter?

- Het functioneren van het bestuur zelf in relatie tot de formele aspecten van governance
- Aanpassen van eigen regels.

Wat gaat goed?

- Ondersteuning bij voorkeur op de scholen zelf
- Het samenwerkingsverband zoekt steeds een passende plek
- Thuiszitters moeten allemaal naar school
- Het samenwerkingsverband wil voorkomen dat er veel vrijstellingen van leerplicht zijn
- Scholen krijgen netjes op tijd een beslissing als zij voor een leerling extra ondersteuning vragen
- Goed samenwerken lukt
- Iedereen die met passend onderwijs te maken heeft moet en mag meedoen
- Het ondersteuningsplan moet kloppen met de werkelijkheid
- Voldoen aan financiële verplichtingen.

De Inspectie besluit hun rapport met de opmerking dat: *“Omdat we vertrouwen hebben in het bestuur van dit samenwerkingsverband wijken wij niet af van het gewone toezicht. Dit betekent dat we het samenwerkingsverband over vier jaar weer bezoeken, tenzij dat eerder nodig is.*

Wel houden we in de gaten of het samenwerkingsverband het komende jaar/de komende jaren zijn verbeteringen ook echt doorvoert.”

We zijn blij met de positieve beoordeling en het vertrouwen wat spreekt uit deze beoordeling. De verbetering omtrent het OZC is in november 2019 gerealiseerd. In dit Jaarverslag geven we antwoord op de vragen omtrent kengetallen en personeel (hoofdstuk 15) aanwezigheid en werking van interne risicobeheersingssysteem (hoofdstuk 15) en rapportage van het intern toezichthoudend orgaan (hoofdstuk 4).

Programma 8 Scholingsbudget

Om verdere ontwikkeling van de basiskwaliteit te stimuleren is een ontwikkelingsprogramma ingericht. Voor dit programma kunnen aanvragen worden gedaan die bijdragen aan realisatie van doelen uit het Ondersteuningsplan.

Als richtlijnen hiervoor zijn de volgende elementen benoemd:

- activiteiten dienen bij te dragen aan het versterken van de interne handelingsbekwaamheid van personeel/teams/scholen;
- er is sprake van een vorm van cofinanciering, waarbij de school voor 40% bekostiging zorgdraagt;
- aanvragen worden ingediend voorafgaand aan de start van een nieuw schooljaar, zodat tijdig in de jaartaakgesprekken ruimte voor ontwikkeling wordt opgenomen;
- aanvragen waarbij samenwerking tussen scholen wordt bevorderd hebben voorrang in geval er keuzes moeten worden gemaakt.

Het Scholingsbudget is een tegemoetkoming vanuit het samenwerkingsverband op scholingsaanvragen van deelnemende scholen op het gebied van ondersteuning. Het samenwerkingsverband draagt 60% van deze

aangevraagde scholingskosten, tot een totaalbudget van €250.000,-.

In 2019 is slechts een beperkt budget besteed, in 2020 onderzoeken we op welke manier deze middelen beter ingezet kunnen worden en geven nadere bekendheid aan de mogelijkheden van dit budget.

Programma 10 Integratieklas

Op basis van een gesignaleerde behoefte aan een voorziening voor leerlingen met een gemiddelde begaafdheid en ondersteuningsbehoeften vanwege externaliserend gedrag is in 2017 gestart met een integratieklas VSO. In 2019 is dit initiatief ongewijzigd voortgezet. Hierbij is expertise van Rietschans College en Emaus College samengebracht. Deze groep is gehuisvest binnen Emaus College in Ermelo. Op basis van een maximale omvang van 10 leerlingen met een bezetting van twee medewerkers is een budget beschikbaar van €180.000,-. De bekostiging van iedere leerling die ingeschreven wordt als leerling van Emaus College of Rietschans College die binnen deze groep onderwijs volgt wordt in mindering gebracht op dit totaalbedrag. Indien deze groep “vol” zit zijn de lasten via dit programma nihil, omdat de verrekening via DUO verloopt. Dit programma komt dan te vervallen.

Hiermee is voorzien in een behoefte die tot dusver werd beantwoord door leerlingen buiten onze regio (Amersfoort, Apeldoorn en Zwolle) te bedienen. Leerlingen kunnen hiermee dichterbij huis een passende plek vinden. Per 31 december 2019 volgden hier 3 leerlingen onderwijs. Daarnaast zijn twee leerlingen vanuit deze groep overgestapt naar het MBO en zijn daar ook ingeschreven. Zij krijgen nog wekelijks ondersteuning vanuit Emaus College. Een van de leerlingen is volledig overgestapt zonder begeleiding vanuit Emaus College naar het MBO.

Programma 12 Beleid en ontwikkeling

Vanwege eerder gesignaleerde, maar nog niet uitgewerkte beleidsaandachtspunten in het nieuwe Ondersteuningsplan, is onder dit programma ruimte gecreëerd voor verdere uitwerking van deze thema's. In 2019 is concreet gewerkt aan de realisatie van een werkwijze om het aantal vrijstellingen van leerplicht terug te brengen.

Ook is een leernetwerk ingericht voor de instroom van nieuwkomers in het regulier onderwijs (NT2).

Er is binnen de samenwerkingsregio waar de stichting Leerlingenzorg toe behoort met de samenwerkingsverbanden voor primair en reformatorisch onderwijs en de gemeenten een ontwikkelagenda 'samenwerking onderwijs en jeugdhulp' vastgesteld. Deze agenda vormt het kader voor de uitwerking onderwijs en gemeenten op gebied van ondersteuning en jeugdhulp. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp op lokaal en regionaal niveau is een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode. Het is belangrijk dat een adequate en sluitende samenwerking ontstaat, zowel voor de lichte onderwijs- en opvoedondersteuning, als voor leerlingen die voor het leren aangewezen zijn op voortdurende en intensieve vormen van begeleiding.

Deze agenda omvat vier punten:

- School en opvang als vind- en werkplaats voor jeugdhulp.
- Onderwijszorgarrangementen (OZA's) met de scholen.
- Sluitende aanpak voor (dreigende) thuiszitters.
- Monitoren, kengetallen en good practices van inzet jeugdhulp.

Deze regionale agenda biedt een kader om de versterking van de zorg rondom een kind op lokaal en regionaal niveau verder vorm te geven en/of om een gericht doel te formuleren in het kader van voorkomen thuiszitters, etc. De monitor jeugdhulp, die wordt ontwikkeld door het (Nederlands Jeugdinstituut) NJi kan

helpen bij een nadere analyse van jeugdproblematiek en zo een aangrijpingspunt zijn voor doelgroepenbeleid.

8. Samenstelling Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

Mevrouw A. de Groot, gedragsdeskundige
Mevrouw K. Hekman, gedragsdeskundige
Mevrouw I. van Otterlo, gedragsdeskundige
De heer D. Slot, gedragsdeskundige
Mevrouw H. Troost, gedragsdeskundige
De heer G. van de Kamp, voorzitter

Op afroep zijn (gedrags)deskundigen beschikbaar vanuit de VSO-scholen.

9. Afstemming overige samenwerkingsverbanden

Frequent vindt afstemmingsoverleg plaats met andere samenwerkingsverbanden. In eerste instantie natuurlijk met het samenwerkingsverband primair onderwijs (Zeeluwe), met name om afspraken te maken omtrent de overstap van Primair naar Voortgezet Onderwijs. De uitkomst van dit overleg is een kadernotitie waarbinnen VO en PO op lokaal niveau verdere afstemming realiseren. We streven ernaar om door onderlinge afstemming te komen tot een verdere verbetering van de aansluiting tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.

Sinds 2018 maakt de stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe samen met stichting Zeeluwe (samenwerkingsverband primair onderwijs 2509) gebruik van de huisvesting aan de Gelreweg 22 in Harderwijk. Gezamenlijk dragen we bij aan de kosten van gebruik. Groot voordeel hiervan is dat er snel kan worden overlegd omtrent leerlingen die de overstap maken van primair naar voortgezet onderwijs, gezamenlijke overleggen eenvoudiger te plannen zijn en het netwerk van beide organisaties is vergroot. Ook functioneert onze huisvesting hierdoor als ontmoetingsplaats voor zowel voortgezet als primair onderwijs onderling en met elkaar.

Verder is er regelmatig afstemming met aanliggende samenwerkingsverbanden VO (SWV Eemland en Barneveld-Veenendaal met name). Naast inhoudelijk overleg, vindt in deze besprekingen ook uitwisseling van materiaal, formulieren en dergelijke plaats. Ook vindt uitwisseling plaats met regio's Lelystad, Almere en Zwolle.

Landelijk participeert ons samenwerkingsverband in de Sectorraad Platform Samenwerkingsverbanden VO. Daarbinnen vindt uitwisseling van ervaringen plaats, naast het delen van vragen waarmee landelijk werd gezocht naar gezamenlijke oplossingen.

Ons samenwerkingsverband is ook deelnemer aan de Klankbordgroep Passend Onderwijs vanuit de VO-raad. Vanuit de geformuleerde werkagenda worden thema's besproken en oplossingen voorgesteld. Ons samenwerkingsverband is sinds 2016 aangesloten lid van de VO-raad.

10. Ondersteuningsplan

Het Ondersteuningsplan 2019-2023 is vastgesteld na instemming van de Ondersteuningsplanraad (OPR). Op basis van dit nieuwe Ondersteuningsplan werken we een beleids- en kwaliteitscyclus uit waarin per jaar de plannen worden geactualiseerd en geëvalueerd. Hiermee borgen we de kwaliteit van onze processen en dragen we zorg voor een regelmatige bijstelling van ons beleid. We beogen daarmee het Ondersteuningsplan elke twee jaar nader te actualiseren, zodat het nog beter aansluit op de vragen waar we met elkaar voor staan. In 2020 beogen we zo tot een herijking van de plannen te komen.

11. Interne communicatiestructuur

Scholenberaad

Schooldirecties nemen deel aan de beleidsvoorbereiding via een zogenoemd Scholenberaad. Beleidsvoorstellen worden in dit beraad besproken en het advies van het Scholenberaad maakt onderdeel uit van de besluitvorming. We merken dat naast het onderlinge contact in dit overleg de inhoudelijke beleidsvoorbereiding hierdoor versterkt wordt. De bespreking van verbeterplannen van scholen naar aanleiding van audits en arrangementsbespreking leidt tot delen van kennis en ervaringen en stimuleert het onderlinge leren van elkaar. In 2019 heeft het Scholenberaad vijfmaal vergaderd.

Zorgnetwerk

Aan het Zorgnetwerk nemen alle Zorgcoördinatoren V(S)O deel. Naast uitwisseling van kennis en ervaring en onderling contact is informeren over en evalueren van de nieuwe regelingen en werkwijze een belangrijk thema geweest in 2019. Ook bespreking van casuïstiek en arrangementen is vast onderdeel van de agenda om de onderlinge kennis te delen en vergroten. Binnen dit netwerk bespreken we ook initiatieven binnen individuele scholen, waar we met elkaar van kunnen leren. Ook heeft het samenwerkingsverband een bijeenkomst rond een landelijk onderzoek naar de effecten van de verevening Passend Onderwijs georganiseerd. Het Zorgnetwerk is in 2019 vijfmaal bijeengeeweest.

VSO-overleg

Aan het VSO-overleg nemen de zorgcoördinatoren van de eigen VSO-locaties deel. Aan de hand van cases vindt intervisie plaats. Dit levert kennis van elkaar en onderlinge mogelijkheden op.

Orthopedagogennetwerk

Als onderdeel van expertiseontwikkeling en borging is de inrichting van een orthopedagogennetwerk gerealiseerd. Op (bijna) elke school van ons samenwerkingsverband is een orthopedagoog werkzaam. Binnen het genoemde netwerk vindt intervisie en kennisdeling plaats om de kwaliteit van de individuele orthopedagoog in een school te borgen en onderling te versterken.

Een van de doelen van de eerste bijeenkomst was met elkaar af te stemmen welke doelstellingen gehanteerd worden in de intervisiebijeenkomsten. Daarbij hanteren we de doelstellingen die eerder in het voorstel vanuit het samenwerkingsverband zijn opgesteld, dat zijn:

- Borgen van expertise
- Leren van en met elkaar
- Professionalisering
- Uitwisselen van kennis en ervaringen
- Bespreken van nieuwe ontwikkelingen in het werkveld

Hierbij is afgesproken dat op de volgende drie niveaus een onderwerp ingebracht kan worden:

- Leerling-niveau (w.o. casusbespreking)
- Begeleidingsniveau (w.o. coaching)
- Persoonlijk niveau (w.o. rol binnen de organisatie, overstijgend)

Er wordt gebruik gemaakt van de 'Incidentmethode', zoals omschreven in het boek "*Intervisie bij werkproblemen*" van Jeroen Hendriksen. In dit boek staan andere methodes beschreven, waarvan op den duur gebruik van gemaakt kan worden, indien wenselijk. In 2019 zijn 5 bijeenkomsten geweest van ongeveer 2 uur.

Intervisienetwerk “Dubbel bijzonder”

In 2018 is een start gemaakt met een intervisienetwerk van begaafdheidscoördinatoren rond het thema “dubbel bijzonder”. De onderlinge ontmoeting, kennisdeling en expertiseontwikkeling waarden de deelnemers positief. Dit overleg heeft in 2019 mee aan de basis gestaan van de subsidieaanvraag begaafdheid welke eind oktober 2019 is toegekend. Met het project begaafdheid (zie hierna) zoals ingediend beogen we te realiseren dat de expertise onderling gedeeld wordt, zodat leerlingen niet van school hoeven te wisselen voor ondersteuning, maar dat de ondersteuning van de andere school naar de school van de leerling kan worden gebracht. Vanwege het late tijdstip van toekenning van de subsidie, heeft in 2019 slechts een klein deel van de uitvoering plaatsgevonden.

Themabijeenkomst (5 februari)

Tijdens de jaarlijkse themabijeenkomst is gesproken over de aard van inclusiviteit en de maatschappelijke ontwikkeling rond dit thema. Dit mede als uitwerking van ons voornemen in het Ondersteuningsplan en de thematische bespreking van dit onderwerp aan de bestuurstafel.

Met twee inleiders (Patrick Loobuyck (universiteit van Gent en Antwerpen) en Erik Dannenberg (Divosa)) is van gedachten gewisseld met een brede afvaardiging vanuit de scholen, gemeenten, toegang jeugdhulp. De bijeenkomst werd overall gewaardeerd met een 7,4 (op een tienpuntsschaal).

Intern overleg

Voor de beleidsvoorbereiding en interne afstemming is een tweewekelijks overleg waarbij de beleids-/kwaliteitsmedewerker en gedragsdeskundigen met de directeur overleg hebben. Waar nodig schuift het secretariaat hierbij aan. Vanuit de verschillende disciplines worden de beleidsvoorstellen besproken en verder aangevuld en bijgesteld.

NT2-netwerk

Een van de aspecten waarin ons samenwerkingsverband ook bijeenkomsten in expertise-uitwisseling heeft belegd, betreft het NT-netwerk. Hierin participeren medewerkers van onze scholen die binnen hun eigen organisatie (mede)verantwoordelijk zijn voor taalonderwijs aan niet Nederlandstaligen. Daarbij is tevens de expertise van de binnen onze regio werkzame collega's van een locatie voor Internationaal Schakel onderwijs actief. Vanuit de PCL neemt hieraan een tweetal gedragsdeskundigen deel.

HB-programma mede in kader van subsidietraject

Zoals eerder genoemd onder Intervisienetwerk “dubbel bijzonder” is het ingediende projectplan begaafdheid goedgekeurd en is een bedrag van €192.175,- toegekend voor een periode van 4 jaar. We beogen een aantal doelstellingen:

1. Uitwisselen van aanwezige expertise tussen de scholen in het belang van de leerlingen;
2. Vergroten van kennis en vaardigheden door aanvullende scholing;
3. Inrichten van een Talentcentrum NW-Veluwe, waarbinnen aanbod en vraag bij elkaar wordt gebracht;
4. Intensivering van samenwerking met ouders van (hoog)begaafde leerlingen.

12. Samenwerking binnen en buiten de regio

Met de Kleine Prins (Speciaal Onderwijs en Voorzieningen aan leerlingen met een beperking) is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan omtrent de Ambulante Dienstverlening voor de jaren 2019-2020. De overeenkomst wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Ook met De Twijn is een dergelijke samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Jaarlijks vinden na evaluatie gewenste bijstellingen plaats.

Met de scholen voor cluster 1 en 2 zijn afstemmingsafspraken gemaakt evenals met het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE).

In zowel OOGO (Landstede) als via de Stuurgroep Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten (VSV) (Landstede en Deltion) vindt nauwe afstemming plaats met het MBO in onze regio. We streven naar een vloeiende doorstroming vanuit het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het MBO. De aandacht richt zich uiteraard met name op de ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. De onderwijsinhoudelijke afstemming vindt plaats tussen de scholen.

Een van de taken van gemeenten is handhaving van de Leerplichtwet. Met Leerplicht Nijkerk en Leerlingzaken Noord Veluwe zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop verzuim wordt voorkomen en geregistreerd. In het Ondersteuningsplan is het Protocol Thuiszitters opgenomen dat als uitkomst van gevoerd overleg is opgesteld. Nadere bijstelling op onderdelen is gerealiseerd op grond van gebruikerservaringen.

Namens de scholen van RMC-regio 17 heeft de directie van de stichting zitting in de Stuurgroep Voortijdig Schoolverlaten (VSV).

Vanuit de verantwoordelijkheid voor een sluitende aanpak kwetsbare jongeren is het samenwerkingsverband vertegenwoordigd in de Arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord-Veluwe (Factor Werk). De sub regio Noord-Veluwe van Factor Werk spreekt over de werkgeversdienstverlening en de realisatie van doelstellingen van de Participatiewet en de aansluiting tussen onderwijs en werk.

Op verzoek neemt de directeur van de stichting deel aan lokaal overleg tussen gemeente en onderwijs (Lokale Educatieve Agenda (LEA)). Concreet heeft dergelijk overleg plaatsgevonden met de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde. Belangrijk thema hierbij is de onderwijshuisvesting mede in relatie tot (bekostiging van) leerlingenvervoer. Daarnaast is de totstandkoming van de onderwijs-zorgarrangementen onderwerp van overleg en afstemming.

Enkele van de participerende scholen hebben gevraagd om een inbreng vanuit het kantoor van de stichting tijdens een ouderavond op de eigen school. Ook voor studiemiddagen zijn een of meerdere medewerkers ingezet op de scholen.

Een gedragsdeskundige vanuit de Permanente Commissie Leerlingenzorg is op afroep beschikbaar voor de Regionale Consultatie- en Adviestafel, een multidisciplinair team dat regionaal casusbesprekingen houdt in situaties van multi-problematiek. Op basis van de inschatting door de coördinator wordt een team geformeerd per ingebrachte casus. De adviestafel richt zich op alle jeugd en jongeren van 0 tot 23 jaar.

In 2019 heeft de directeur opnieuw deelgenomen aan de voorbereidingen voor de landelijke tweedaagse conferentie Passend Onderwijs. De agenda, thematiek en doelgroep van deze tweedaagse is afgelopen vier jaar verbreed met voorbereidende deelname vanuit PO-Raad, VO-raad, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), netwerkorganisatie leidinggevend samenwerkingsverbanden po (LPO), sectorraad samenwerkingsverbanden vo, Nederlands jeugdinstituut, NVS-NVL.

De hieruit ontstane conferentie is gehouden op 31 oktober en 1 november 2019. De gemiddelde beoordeling van de conferentie kwam uit op een 7,2, waarbij met name de keynote van Bert Wienen eruit sprong met een 8,6. De workshops werden vanwege de wisselende kwaliteit verschillend beoordeeld. Het eindoordeel was overwegend positief.

13. Financiën 2019

Inleiding

In deze paragraaf treft u onder 13.1 het Functioneel (op programma niveau) financieel overzicht 2019 aan en onder 13.2 de balans per 31 december 2019; beiden met een toelichting hierop.

Noot:

In het 2^e gedeelte van dit jaarverslag, de jaarrekening 2019, treft u onder het kopje Financieel beleid de Staat van Baten en Lasten 2019, met ter vergelijking de begroting 2019 en de werkelijke cijfers 2018 aan. Eveneens staan in dit gedeelte het treasury-verslag en het kengetallenoverzicht vermeld.

13.1 Functioneel resultatenoverzicht 2019

Baten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Afw. t.o.v begroting
lichte ondersteuning algemeen	1.263.612	1.238.349	25.263
lichte ondersteuning LWOO	5.109.659	4.988.733	120.926
lichte ondersteuning PRO	2.038.950	1.990.696	48.254
zware ondersteuning	8.049.431	7.878.434	170.997
verevening zware ondersteuning	1.803.356	1.770.265	33.091
Subsidie Hoogbegaafden	9.019	0	9.019
overige baten	105.191	87.500	17.691
Totale baten (A)	18.379.218	17.953.977	425.241
Lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Afw. t.o.v begroting
afdracht LWOO (via DUO)	4.972.703	4.802.906	169.797
afdracht Pro (via DUO)	1.963.092	1.973.427	-10.335
afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	5.704.867	5.423.038	281.829
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), onderst.bekost.	43.525	90.615	-47.090
Totaal doorbetalingen lichte en zware ondersteuning (B)	12.684.187	12.289.986	394.201
Beschikbaar voor ondersteuningsplan (A-B)	5.695.031	5.663.991	31.040
Lasten ondersteuningsplan	Realisatie 2019	Begroting 2019	Afw. t.o.v begroting
progr1: Toelaatbaarheidsverklaringen VSO en OZC	121.122	113.900	7.222
progr2: PCL indicatiestelling LWOO/Pro	72.034	81.950	-9.916
ptogr3: Arrangementen	2.493.151	2.119.000	374.151
progr4: Kosten Stichting	417.715	500.000	-82.285
progr5: Doorbetalingen aan scholen + Tijdelijke inzet	1.275.105	1.250.000	25.105
progr6: OZC	313.160	249.750	63.410
progr7: Kwaliteit en Visitatie	50.993	92.300	-41.307
Prog 8: Scholingsbudget	7.907	250.000	-242.093
progr 9: Stimuleringsregeling	424.239	425.000	-761
progr10: Integratie	114.000	180.000	-66.000
progr12: Beleidsprogramma's	50.000	1.100.000	-1.050.000
progr13: Hoogbegaafden (incl. eigen inzet € 9.848)	20.638	0	20.638
Totaal programma's	5.360.064	6.361.900	-1.001.836
Resultaat (= 'Beschikbaar voor Ondersteuningsplan' minus 'Totaal programma's')	€ 334.967	€ -697.909	€ 1.032.876

Toelichting op het financiële resultaat 2019 en het Functioneel resultatenoverzicht 2019

Het resultaat 2019 bedraagt € 334.967, ondanks de negatieve begroting 2019 van € 697.909, hetgeen dus € 1.032.876 gunstiger is dan begroot. De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2019 zijn in onderstaande 2 matrixen weergegeven. Matrix 1 betreft het 'Samenvatting begrotingsafwijkingen baten en verplichte doorbetalingen, en matrix 2 betreft het 'Samenvatting begrotingsafwijkingen van de lasten cq programmakosten'.

Matrix 1 Samenvatting begrotingsafwijkingen baten en verplichte doorbetalingen

Bekostiging		Verplichte doorbetalingen		Saldo	Leerlingen aantallen
Lichte ondersteuning algemeen	25.263			25.263	-93
Lichte ondersteuning LWOO	120.926	afdrachten LWOO	169.797	-48.871	-6
Lichte ondersteuning PrO	48.254	afdrachten PrO	-10.335	58.589	14
Zware ondersteuning	170.997	afdrachten VSO	281.829	-110.832	27
Vereving zware ondersteuning	33.091			33.091	
Saldo bekostigingsafwijkingen	398.531		441.291	-42.760	
Overige baten		Overig doorbetaling			
		Groeiregeling	-47.090	47.090	
Subsidie Hoogbegaafden	9.019			9.019	
Overige baten	17.691			17.691	
Saldo overig	26.710		-47.090	73.800	
Saldo baten totaal	425.241	Saldo lasten totaal	394.201	31.040	

Toelichting

De bekostigingsverschillen zijn veroorzaakt door tariefsaanpassingen door OCW lopende het jaar 2019, en verschillen tussen het werkelijk aantal leerlingen en de begrote aantallen in de diverse groepen. Het hogere aantal VSO-leerlingen van 27 heeft geleid tot relatief hoge extra afdrachten VSO. En daardoor bedraagt het saldo 'Zware ondersteuning min afdrachten VSO' negatief € 110.832.

Met ingang van 2019 is ook het project Hoogbegaafden gestart. De subsidie, zijnde 50% van de totale projectkosten) is 30 oktober 2019 door Ministerie van OCW toegekend en bedraagt € 192.175 te verstrekken in 4-jaarlijkse gelijke bedragen van € 48.043,75. De voorwaarde voor de subsidietoekenning is dat de stichting de andere helft van de projectkosten voor haar rekening neemt. De (vrijgevallen) subsidiebate in 2019 bedraagt € 9.019.

Matrix 2 Samenvatting begrotingsafwijkingen lasten cq programmakosten

Programma	Positief	Negatief
Progr. 3 Arrangementen		374.151
Progr. 4 Kosten Stichting	82.285	
Progr. 6 OZC		63.410
Progr. 8 Scholingsbudget	242.093	
Progr. 10 Integratieklas	66.000	
Progr. 12 Beleidsprogramma's	1.050.000	
Overige programma's < € 50.000 in totaal		981
Saldo verschillen programma's (positief)	1.001.836	

Per saldo bedragen de verschillen op programmakosten € 1.001.836 positief(cq lagere lasten). Hieronder volgt een toelichting op de positieve en negatieve verschillen.

- **Programma 3: Arrangementen € 374.151 negatief**

Budgetoverschrijding is met name veroorzaakt door de volgende extra ondersteunings-vragen: Een extra toewijzing voor complexe combinaties van ondersteuningsvragen binnen het VSO Emaus College, waarvoor in plaats van hogere categorieën TLV, een arrangement is toegekend van € 50.000.

En door de toegenomen aantallen leerlingen in de trajectklassen en het Juniorcollege (zouden anders naar het VSO zijn gegaan met een TLV-bekostiging categorie 1) is de eerder verwachte afname van kosten niet gerealiseerd. De kosten voor de arrangementen die hiervoor zijn toegekend zijn financieel even hoog als van een TLV-categorie 1 (meerkosten € 121.000). Daarnaast heeft een aanvulling voor een 11-tal leerlingen plaats gevonden conform de afspraak dat bij een leerlingenaantal onder de twaalf voor maximaal 4 leerlingen extra bekostiging plaatsvindt om de kosten van deze groep af te dekken (meerkosten € 110.000).

- **Programma 4: Kosten Stichting/Stafbureau € 82.285 positief**

Deze budgetonderschrijding is met name veroorzaakt door € 26.000 lagere afschrijvingen, en minder Overige lasten zoals Juridische- en overige advieskosten € 25.000 en Symposia/ Vergaderkosten € 16.500.

- **Programma 6: OZC (€ 63.410 negatief)**

Deze budgetoverschrijding is met name veroorzaakt vanwege een aanvulling op salaris (transitievergoeding) van een ex-gedetacheerde werknemer van het OZC voor een bedrag van € 89.792.

- **Programma 8: Scholingsbudget (€ 242.093 positief)**

Deze budgetonderschrijding is veroorzaakt omdat er nauwelijks aanvragen waren voor scholing. In relatie tot de gesignaleerde toenemende druk op de vraag naar ondersteuning, is dit een aspect waarover we met elkaar in gesprek zijn. Hoe verhoudt zich deze ervaren “verdichting van problematiek” met het feit dat op het gebied van scholing geen aanvragen zijn gedaan om deze handelingsbekwaamheid te vergroten? Welke stappen in de samenwerking met jeugdhulp kunnen bijdragen aan het versterken van de mogelijkheden binnen de school?

- **Programma 10: Integratieklas (€ 66.000 positief)**

Budgetonderschrijding omdat de kosten voor dit programma lager zijn uitgevallen.

- **Programma 12: Beleidsprogramma's (€ 1.050.000)**

Budgetonderschrijding omdat dit budget minimaal aangewend is. Gedurende het jaar is regelmatig gesproken over wensen en criteria om tot nadere uitwerking van dit programma te komen. Dat heeft nog niet tot concrete stappen geleid. Vanwege de druk op de meerjarenbegroting, is voor 2020 besloten om deze prgrammagelden toe te voegen aan het arrangementenbudget. Nader gesprek over een vervolg en welke keuzes daarin gemaakt zullen worden vindt in 2020 plaats.

13.2 Balans per 31 december 2019 met ter vergelijking de balans per 31 december 2018

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	52.010		53.502	
Inventaris en apparatuur	54.292		66.022	
Totaal Vaste activa		106.302		119.524
Vlottende activa				
Overige vorderingen	1.230		0	
Overlopende activa	1.187.569		1.176.829	
		1.188.799		1.176.829
Liquide middelen		4.563.496		4.391.586
Totaal Vlottende Activa		5.752.295		5.568.415
Totaal Activa		5.858.597		5.687.939
Passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	5.584.642		5.249.675	
		5.584.642		5.249.675
Voorzieningen				
Personeelsvoorzieningen	5.664		5.664	
		5.664		5.664
Kortlopende schulden				
Crediteuren	88.045		270.270	
OCW	39.025		0	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	21.568		42.576	
Schulden terzake pensioenen	7.114		15.408	
Overlopende passiva	112.539		104.346	
		268.291		432.600
		5.858.597		5.687.939

Toelichting op de ontwikkeling 2019-2025 van de Algemene reserve/eigen vermogen.

Per 31 december 2019 bedraagt de algemene reserve/eigen vermogen € 5.584.642, incl.€ 1.140.000 benodigd weerstandsvermogen vanwege risicoreserve.

Ondanks de afbouw van de verevening zware ondersteuning, hetgeen ook begroot was, is het jaar 2019 afgesloten met een positief resultaat van € 334.967, hetgeen € 1.032.876 gunstiger is dan het begrote bedrag van negatief € 697.909.

Dit hogere resultaat is veroorzaakt door de besparing van € 1.001.836 op de programmakosten. Derhalve is het eigen vermogen over 2019 met € 334.967 toegenomen.

Vanwege dalende baten de komende jaren, zie de meerjarenbegroting onder paragraaf 16, zal vanaf 2020 t/m 2025 de opgebouwde buffer met gemiddeld circa 0,6 miljoen worden afgebouwd tot beneden de € 2 miljoen inclusief de hierboven genoemde risicoreserve.

14 Begroting Staat van Baten en Lasten 2020 met ter vergelijking de werkelijk cijfers 2019.

Staat van Baten en Lasten		
	2020	2019
	Begroting	Realisatie
	€	€
Baten		
Rijksbijdragen OCW	17.004.880	18.274.027
Overige baten	94.500	99.320
Totaal baten	17.099.380	18.373.347
Lasten		
Personele lasten	893.000	873.886
Afschrijvingen	24.500	21.811
Huisvestingslasten	96.000	89.742
Overige Instellingslasten	139.000	101.866
Doorbetalingen aan schoolbesturen	16.485.179	16.956.946
Totaal lasten	17.637.679	18.044.251
Saldo baten en lasten	-538.299	329.096
Financiële baten en lasten	3.000	5.871
Netto-resultaat	-535.299	334.967

Het begrote resultaat 2020 is € 870.266 lager dan het werkelijke resultaat 2019. Zie voor een toelichting op de resultatenontwikkeling 2019-2025 het Meerjarig Functioneel resultatenoverzicht 2019-2025 onder 16.2. En tevens de Meerjarige Staat van Baten en Lasten onder 16.1.

15 HRM/Personeel

Per 31 december 2019 bedraagt de personele formatie 6,9 fte, per 31 december 2018 was dit 1,7 fte minder. De toename is met name veroorzaakt door de detacheringsovereenkomsten van de twee OZC-medewerkers, resp. docent en onderwijsassistent, met ingang van augustus/oktober 2019 te beëindigen en hen in vaste dienst te nemen.

<i>Functie</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
<i>Management/directie</i>	1,0	1,0
<i>Gedragdeskundigen</i>	1,8	1,8
<i>Beleids-/kwaliteitsmedewerker</i>	0,8	0,9
<i>Administratief/Secretarieel</i>	1,5	1,5
<i>Docent OZC</i>	1,0	0,0
<i>Onderwijsassistent OZC</i>	0,8	0,0
<i>Totaal</i>	6,9	5,2

Personeel (niet operationeel) niet in vaste dienst

- Op ZZP-basis vindt voor 1 dag per week inzet plaats van een gedragdeskundige voor de beoordeling van arrangementaanvragen, toelaatbaarheidsverklaringen en aanwijzingen LWOO.
- In detachering voert een gedragdeskundige voor een dag per week (0,2fte) vergelijkbare werkzaamheden uit.
- Voor de control-functie vindt inhuur plaats voor 1 dag per week.

In § 16.5 is een leerlingprognose opgenomen, waaruit een verwachte leerlingenafname van 10% tot 2033 is te voorzien. Gezien de huidige omvang van de personele bezetting, de samenstelling van het team verachten wij de betrekkingsovang daarop tijd te kunnen laten aansluiten.

Er is geen rechtstreekse koppeling tussen omvang van het samenwerkingsverband in leerlingenaantallen en omvang van de personele bezetting.

De personele bezetting van de stichting is eerder afhankelijk van de ondersteuningsvragen, dan van leerlingenaantallen.

16 Continuïteitsparagraaf

16.1 Meerjarig Staat van Baten en Lasten

Voor wat betreft de totstandkoming van de meerjarenbegroting 2019-2025 is rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie (3%) van de loongerelateerde kosten.

Staat van Baten en Lasten (realisatie 2019 en begroting 2020 t/m 2025)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€	€	€
Baten							
Rijksbijdragen OCW	18.265.008	16.956.836	16.121.820	15.921.985	15.724.548	15.530.409	15.342.583
Subsidie Hoogbegaafden	9.019	48.044	48.044	48.044	0	0	0
Overige baten	99.320	94.500	50.985	52.515	54.590	56.713	58.884
Totaal baten	18.373.347	17.099.380	16.220.849	16.022.544	15.779.138	15.587.122	15.401.467
Lasten							
Personele lasten	873.886	893.000	919.790	947.387	975.806	1.005.080	1.035.231
Afschrijvingen	21.811	24.500	17.000	16.300	14.300	13.300	13.300
Huisvestingslasten	89.742	96.000	98.880	101.847	104.902	108.051	111.290
Overige Instellingslasten	101.866	139.000	143.170	147.466	151.887	156.447	161.141
Doorbetalingen aan schoolbesturen	16.956.946	16.485.179	15.631.412	15.430.234	15.148.111	14.934.251	14.715.223
Totaal lasten	18.044.251	17.637.679	16.810.252	16.643.234	16.395.006	16.217.129	16.036.185
Saldo baten en lasten	329.096	-538.299	-589.403	-620.690	-615.868	-630.007	-634.718
Financiële baten en lasten	5.871	3.000	3.000	3.000	2.500	2.000	1.500
Netto-resultaat	334.967	-535.299	-586.403	-617.690	-613.368	-628.007	-633.218
<u>Samenstelling van de ontvangen Rijksbijdragen OCW</u>							
Lichte ondersteuning	8.412.221	8.327.407	8.224.217	8.122.264	8.021.534	7.922.666	7.827.538
Zware ondersteuning	8.049.431	7.989.044	7.897.603	7.799.721	7.703.014	7.607.743	7.515.045
Zware ondersteuning verevening	1.803.356	640.385	0	0	0	0	0
	18.265.008	16.956.836	16.121.820	15.921.985	15.724.548	15.530.409	15.342.583
<u>Samenstelling van de doorbetalingen aan schoolbesturen</u>							
Lichte ondersteuning	6.935.795	6.975.242	6.891.540	6.808.841	6.727.135	6.646.409	6.556.728
Zware ondersteuning	5.704.867	5.667.661	5.762.874	5.748.814	5.734.923	5.716.230	5.691.711
Verplichte afdrachten door OCW te betalen	12.640.662	12.642.903	12.654.414	12.557.655	12.462.058	12.362.639	12.248.439
Groeiregeling	43.525	54.188	93.200	93.200	84.313	74.560	74.560
<i>Subtotaal</i>	12.684.187	12.697.091	12.747.614	12.650.855	12.546.371	12.437.199	12.322.999
Overige doorbetalingen	4.272.759	3.788.088	2.883.798	2.779.379	2.601.740	2.497.052	2.392.224
	16.956.946	16.485.179	15.631.412	15.430.234	15.148.111	14.934.251	14.715.223

Zoals

onder punt 13.2 opgemerkt, zien we dat de resultaten de komende jaren dalen met circa € 0,6 miljoen vanwege de afnemende bekostiging. Dit heeft gevolgen voor de programma-uitgaven. Dit lichten we nader toe het Meerjarig Functioneel resultatenoverzicht 2019-2025 onder punt 16.2.

16.2 Meerjarig functioneel resultatenoverzicht

16.2 Meerjarig functioneel (op programmiveau) resultatenoverzicht							
Baten	2019 (reels.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
lichte ondersteuning algemeen	1.263.612	1.250.872	1.235.372	1.220.057	1.204.926	1.190.075	1.175.786
lichte ondersteuning LWOO	5.109.659	5.058.142	4.995.463	4.933.536	4.872.352	4.812.299	4.754.517
lichte ondersteuning PRO	2.038.950	2.018.393	1.993.382	1.968.671	1.944.256	1.920.292	1.897.235
zware ondersteuning	8.049.431	7.989.044	7.897.603	7.799.721	7.703.014	7.607.743	7.515.045
verevening zware ondersteuning	1.803.356	640.385	0	0	0	0	0
subsidie hoogbegaafden	9.019	48.044	48.044	48.044			
overige baten	105.191	97.500	53.985	55.515	57.090	58.713	60.384
Totale baten (A)	18.379.218	17.102.380	16.223.849	16.025.544	15.781.638	15.589.122	15.402.967
Lasten	2019 (reels.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
afdracht LWOO (via DUO)	4.972.703	5.021.432	4.961.175	4.901.641	4.842.821	4.784.707	4.720.146
afdracht PRO (via DUO)	1.963.092	1.953.810	1.930.365	1.907.200	1.884.314	1.861.702	1.836.582
afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	5.704.867	5.667.661	5.762.874	5.748.814	5.734.923	5.716.230	5.691.711
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO)	43.525	54.188	93.200	93.200	84.313	74.560	74.560
Totaal doorbetalingen lichte, zware ondersteuning en groeiregel	12.684.187	12.697.091	12.747.614	12.650.855	12.546.371	12.437.199	12.322.999
Beschikbaar voor ondersteuningsplan (A-B)	5.695.031	4.405.289	3.476.235	3.374.689	3.235.267	3.151.923	3.079.968
Lasten ondersteuningsplan	2019 (reels.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
progr1: Toelaatbaarheidsverklaringen VSO en OZC	121.122	125.000	128.750	132.613	136.591	140.689	144.909
progr2: PCL indicatiestelling LWOO/PRO	72.034	91.000	93.730	96.542	99.438	102.421	105.494
progr3: Arrangementen	2.493.151	2.000.000	1.200.000	1.100.000	1.000.000	900.000	800.000
progr4: Kosten Stichting	417.715	517.100	525.510	540.370	554.185	569.481	586.260
progr5: Doorbet.aan scholen+ Tijdelijke inzet	1.275.105	1.260.000	1.260.000	1.260.000	1.260.000	1.260.000	1.260.000
progr6: OZC	313.160	217.400	222.790	229.173	235.951	242.934	250.125
progr7: Kwaliteit en Visitatie	50.993	59.000	60.770	62.593	64.470	66.405	68.398
progr8: Scholingsbudget	7.907	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
progr9: Stimuleringsregeling	424.239	425.000	425.000	425.000	425.000	425.000	425.000
progr10: Integratie	114.000	100.000	0	0	0	0	0
progr12: Beleidsprogramma's	50.000	0	0	0	0	0	0
progr13: Hoogbegaafden (incl. eigen inzet)	20.638	96.088	96.088	96.088	23.000	23.000	23.000
Totaal programma's	5.360.064	4.940.588	4.062.638	3.992.379	3.848.635	3.779.930	3.713.186
Resultaat (=Beschikbaar voor Ondersteuningsplan/-Totaal programma's)	€ 334.967	€ -535.299	€ -586.403	€ -617.690	€ -613.368	€ -628.007	€ -633.218

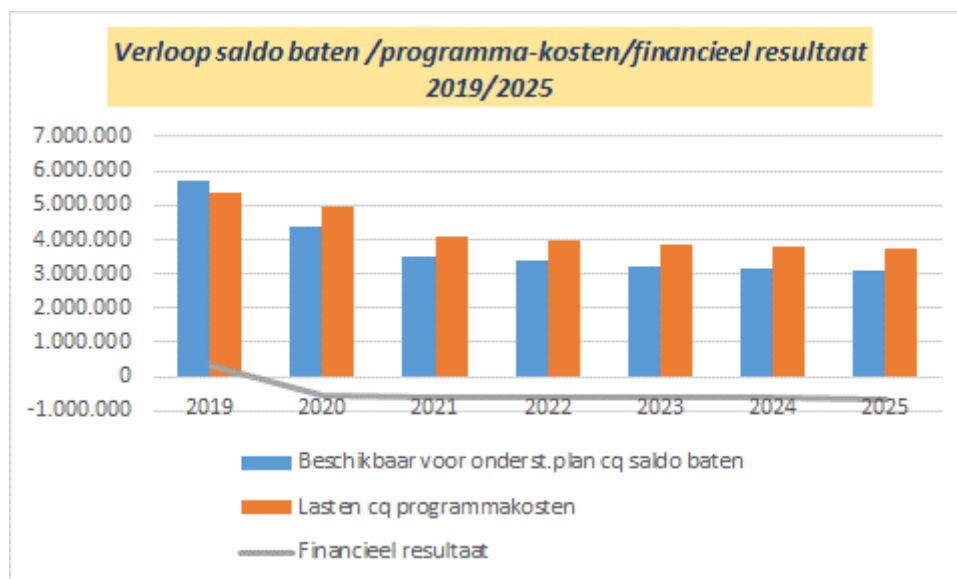
Toelichting

Vanaf boekjaar 2018 zijn de jaren met positieve financiële resultaten van meer dan € 1 miljoen voorbij. Het financiële resultaat 2019 bedraagt positief € 334.967 en 2018 was positief € 474.455.

De ingezette daling van het jaarlijkse resultaat wordt met name veroorzaakt door de daling van de jaarlijkse saldo baten (bekostiging minus verplichte doorbetalingen VSO/PRO/LWOO en groeiregeling).

Verklaring hiervoor is met name de dalende jaarlijkse bekostigingsbijdrage *Verevening zware ondersteuning*. Over 2020 zal nog een bedrag van € 640.385 ontvangen worden en per 1 augustus 2020 zal deze Vereveningsbijdrage definitief stoppen. Door afname van de leerlingenaantallen zal de bekostiging de komende jaren ook afnemen. Hierdoor zal de financiële ruimte voor programmakosten in (vooral in 2020 en 2021 sterk) cumulerend afnemen. Omdat in voorgaande jaren bekend was dat de 'Verevening' jaarlijks minder zou worden en in 2020 zou stoppen, is er in voorgaande jaren jaarlijks uit de hogere baten extra eigen vermogen gevormd ('een appeltje voor de dorst') om dit in de 'magere' jaren aan te wenden. Eén en ander met gevolg dat de jaarlijkse (2020/2025) financiële resultaten gemiddeld circa € 0,6 miljoen negatief zullen zijn, en hiermee op de komende jaren het eigen vermogen zal worden afgebouwd naar een lager niveau.

Navolgende grafiek illustreert het bovenstaande.

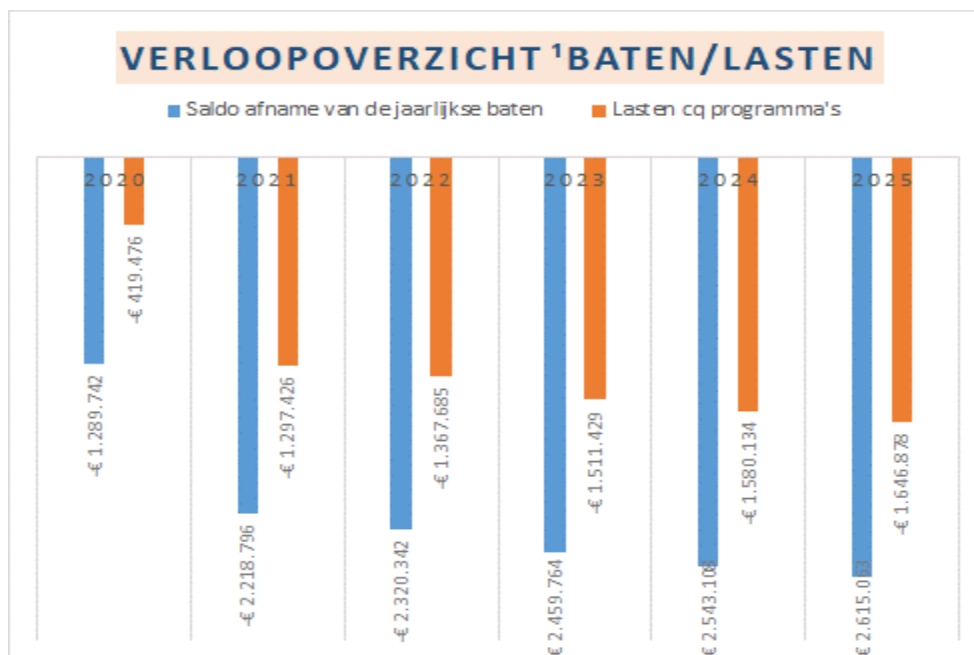
Om een beeld te schetsen voor wat betreft de consequenties van de jaarlijks cumulerende afnemende bedragen saldo baten en programma's, treft u hierna een matrix aan, welke het verloop voor de komende jaren laat zien. Uit dit verloopoverzicht blijkt o.a. een grote afname van de post Arrangementen en dat er weinig ruimte meer over blijft voor investeringen in Beleidsprogramma's.

Onderaan het verloopoverzicht staat de vermogensontwikkeling vermeld.

Verloopoverzicht jaarlijks cumulerend afnemende bedragen¹ baten/lasten

Baten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Zware ondersteuning	-60.387	-91.441	-97.882	-96.707	-95.271	-92.698
Zware ondersteuning verevening	-1.162.971	-640.385	0	0	0	0
	-1.223.358	-731.826	-97.882	-96.707	-95.271	-92.698
Zware ondersteuning doorbetaling	-37.206	95.213	-14.060	-13.891	-18.693	-24.519
	-1.186.152	-827.039	-83.822	-82.816	-76.578	-68.179
Saldo lichte ondersteuning (incl.groeiregeling)	-134.924	-58.500	-19.254	-10.137	-8.389	-5.447
Saldo bekostigingsverschillen	-1.321.076	-885.539	-103.076	-92.953	-84.967	-73.626
Overige baten	31.334	-43.515	1.530	-46.469	1.623	1.671
'Saldo afname van de jaarlijkse baten	-1.289.742	-929.054	-101.546	-139.422	-83.344	-71.955
Lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Progr.1: Toelaatbaarheidsverklaringen VSO en OZC	3.878	3.750	3.863	3.978	4.098	4.220
Progr.2: PCL indicatiestelling LWOO/PrO	18.966	2.730	2.812	2.896	2.983	3.073
Progr.3: Arrangementen	-493.151	-800.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Progr.4 :Kosten Stichting	99.385	8.410	14.860	13.815	15.296	16.779
Progr.5: Doorbetalingen aan scholen + Tijdelijke inzet	-15.105	0	0	0	0	0
Progr.6: OZC	-95.760	5.390	6.383	6.778	6.983	7.191
Progr.7: Kwaliteit en Visitatie	8.007	1.770	1.823	1.877	1.935	1.993
Progr.8: Scholingsbudget	42.093	0	0	0	0	0
Progr.9: Stimuleringsregeling	761	0	0	0	0	0
Progr.10: Integratie	-14.000	-100.000	0	0	0	0
Progr.12: Beleidsprogramma's	-50.000	0	0	0	0	0
Progr.13: Hoogbegaafden	75.450	0	0	-73.088	0	0
Jaarlijkse afname (t.o.v. voorgaande jaar) programmakosten	-419.476	-877.950	-70.259	-143.744	-68.705	-66.744
Saldo jaarlijkse afname (t.o.v. voorgaande jaar) resultaat	-870.266	-51.104	-31.287	4.322	-14.639	-5.211
Jaarlijkse begroot resultaat	-535.299	-586.403	-617.690	-613.368	-628.007	-633.218
Eigen vermogen einde van het jaar	5.049.343	4.462.940	3.845.250	3.231.882	2.603.875	1.970.657

Hieronder ziet u de grafische weergave van het **Verloopoverzicht jaarlijks cumulerend afnemende bedragen¹ baten/lasten**

16.3 Meerjarig overzicht Balansen

Hieronder zijn de meerjarige balansen 2019-2025 (werkelijk 2019 en begroot 2020/2025) vermeld. Zoals eerder toegelicht neemt het eigen vermogen de komende jaren met gemiddeld circa € 0,6 miljoen af.

Balans 2019 (realisatie) en begrotingbalansen 2020 t/m 2025							
	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
1 Activa							
1.2 Materiële vaste activa	106.302	81.802	64.802	48.502	34.202	20.902	7.602
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>106.302</u>	<u>81.802</u>	<u>64.802</u>	<u>48.502</u>	<u>34.202</u>	<u>20.902</u>	<u>7.602</u>
Vlottende activa							
1.5 Overlopende activa	1.188.799	800.000	600.000	500.000	500.000	400.000	400.000
1.7 Liquide middelen	4.563.496	4.373.205	4.003.802	3.502.412	2.903.344	2.388.637	1.768.719
	<u>5.752.295</u>	<u>5.173.205</u>	<u>4.603.802</u>	<u>4.002.412</u>	<u>3.403.344</u>	<u>2.788.637</u>	<u>2.168.719</u>
	5.858.597	5.255.007	4.668.604	4.050.914	3.437.546	2.809.539	2.176.321
2 Passiva							
2.1 Eigen vermogen	5.584.642	5.049.343	4.462.940	3.845.250	3.231.882	2.603.875	1.970.657
2.2 Voorzieningen	5.664	5.664	5.664	5.664	5.664	5.664	5.664
2.4 Kortlopende schulden	268.291	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
	<u>5.858.597</u>	<u>5.255.007</u>	<u>4.668.604</u>	<u>4.050.914</u>	<u>3.437.546</u>	<u>2.809.539</u>	<u>2.176.321</u>

16.4 Meerjarig Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht - reeks 2019 en begroting 2020 t/m 2025							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
€	€	€	€	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten							
Resultaat (voor rente)	329.096	-538.299	-589.403	-620.690	-615.868	-630.007	-634.718
<u>Aanpassingen voor:</u>							
Afschrijvingen	21.811	24.500	17.000	16.300	14.300	13.300	13.300
<u>Veranderingen in vlottende middelen:</u>							
Vorderingen	-11.970	388.799	200.000	100.000	0	100.000	0
Kortlopende schulden	-164.309	-68.291	0	0	0	0	0
	-176.279	320.508	200.000	100.000	0	100.000	0
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:							
Ontvangen interest	6.307	3.000	3.000	3.000	2.500	2.000	1.500
Betaalde interest	-436						
	5.871	3.000	3.000	3.000	2.500	2.000	1.500
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	180.499	-190.291	-369.403	-501.390	-599.068	-514.707	-619.918
Mutaties voorzieningen	0						
Kasstroom uit investeringsactiviteiten							
Investerings in materiële vaste activa	-8.589	0	0	0	0	0	0
Mutatie liquide middelen	171.910	-190.291	-369.403	-501.390	-599.068	-514.707	-619.918
Beginstand liquide middelen	4.391.586	4.563.496	4.373.205	4.003.802	3.502.412	2.903.344	2.388.637
Mutatie liquide middelen	171.910	-190.291	-369.403	-501.390	-599.068	-514.707	-619.918
Eindstand liquide middelen	4.563.496	4.373.205	4.003.802	3.502.412	2.903.344	2.388.637	1.768.719

16.5 Meerjarenprognose leerlingenaantallen

Op basis van de leerlingenprognoses 2018 – 2033 is een leerlingenkrimp van ongeveer 10% te verwachten als gevolg van demografische ontwikkelingen, zie onderstaande gegevens (<https://mijn.vensters.nl/#/pasnd-indicator/index/sid:23649/id>), geraadpleegd op 27 maart 2020). Per school(bestuur) zijn er verschillen, waarbij er sprake kan zijn van zowel verwachte krimp als groei. Als stichting zijn we goed in staat om deze verwachte daling op te vangen.

BRIN nummer	Instellingsnaam	Telling 2018-2019	Prognose 2033 -2034
17CK	RSG Slingerbos/Levant	2.286	2.123
02FB	CCNV	1.412	1.302
25GV	Aeres (V) MBO	341	307
02EX	Morgen College	870	841
02DC	Corlaer College	2.051	1.854
26HU	Accent Nijkerk	221	227
07YU	Mijnschool	202	208
01FU	Nuborgh College	2.233	1.936
17BZ	Van Kinsbergen college	242	218
00WI	Chr. College Groevenbeek	3.059	2.659
	TOTAAL	12.9017	11.675

16.6 Risicomanagement

De stichting tracht zoveel mogelijk de relevante risico's welke ons samenwerkingsverband loopt, te benoemen met hierbij, waar dit mogelijk is, een financiële kwantificering van gevolgen uit hoofde van dergelijke incidenten.

Om een inschatting te maken van het benodigde weerstandvermogen op basis van een risicoanalyse is gebruik gemaakt van de '*Handreiking financieel perspectief en financieel management passend onderwijs*'

VO' (Infinite Financieel, versie 5.2, april 2014).

Hierin wordt een tweetal grenzen voor weerstandsvermogen aanbevolen: een maximaal weerstandsvermogen van 5% van het totale budget indien er geen personeel in dienst van de stichting is en een stabiel aantal leerlingen VSO, LWOO en PrO.

Indien echter sprake is van personeel in dienst van de stichting en vereveningsrisico's, dan wordt een minimaal weerstandsvermogen van 10 tot 15% noodzakelijk geacht. Dat betekent in geval van de Stichting Leerlingezorg NW-Veluwe een weerstandsvermogen van 15% van 17 miljoen = ruim €2.500.000,-.

Om de feitelijk gewenste omvang van het weerstandsvermogen te bepalen is deze risicoanalyse geactualiseerd waarin we de volgende risico's hebben gedefinieerd.

Onvoorzienbare en onbeheersbare leerlingenfluctuatie (Leerlingenontwikkelingen volgen via cijfers van DUO, Kijkglazen en Vensters.nl)	€nihil
Instabiliteit in bekostiging:	€nihil
a. Doelsubsidies	
b. Laat aangekondigde bezuinigingen	
Onvolledige indexatie:	€nihil
Personeel in eigen dienst:	€500.000,--
Inclusief hogere kosten door ziektevervanging	
Datalekken:	€700.000,-
Deelnamepercentage LWOO/PrO grensverkeer:	€500.000,-
Mogelijke verevening LWOO/PrO:	€200.000,-
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 1.900.000,-

De risico's voor ziektekosten en arbeidsongeschiktheid personeel, evenals de bestuurdersaansprakelijkheid en brand zijn afgedekt door middel van verzekeringen.

In 2016 is besloten op basis van een heroverweging dat niet alle genoemde risico's zich gelijktijdig zullen voordoen om het benodigde weerstandsvermogen te verlagen tot 60% van dit bedrag, te weten €1.140.000,-.

De gesignaleerde risico's worden systematisch in kaart gebracht, waardoor er zich geen plotselinge ontwikkelingen voordoen op voornoemde aspecten. Deels vindt door het afsluiten van verzekeringen risicoreductie plaats.

Door toepassing van vier-gen-principe en verificatie per maand, zijn tevens de financiële risico's van frauduleus handelen beperkt. In 2019 heeft de interne toezichthouder de accountant in een aanvullend onderzoek gevraagd om de risico's in beeld te brengen. Aanpassingen op basis van de bevindingen worden ter hand genomen.

Als gevolg van het uitbreken van de Covid-19 crisis is een onzekere situatie ontstaan. Deze onzekerheid wordt mede veroorzaakt door maatregelen welke door de overheid worden ingesteld om de verspreiding van het Covid-19-virus te beperken. Het effect op de stichting en de vraag of dit op termijn kan leiden tot continuïteitsproblemen is onduidelijk. De overheid heeft steunmaatregelen aangekondigd, echter de exacte uitvoering en uiteindelijke afwikkeling hiervan is ook nog onduidelijk. Hierdoor bestaat er een onzekerheid die naar onze inschatting niet van materieel belang is op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de stichting. Gezien de bijzondere situatie rondom het Covid-19-virus in combinatie met de branche (voortgezet onderwijs) waarin de stichting zich

bevind én de steun die door de overheid is uitgesproken, verwachten wij geen continuïteitsissue op deze grond voor de stichting. Wij zijn dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Conclusie

Hoewel onzeker zijn wij op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het Covid-19-virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit.

16.7 Wettelijke vermeldingen

Een aantal wettelijke vermeldingen zijn voor ons niet van toepassing. Hieronder een opsomming:

- Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid – de leerlingen blijven op hun eigen school ingeschreven
- Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek
- Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering
- Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering
- Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen – geen verbonden partijen
- Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden – geen verbonden partijen
- Inzet convenantgelden 2019 – samenwerkingsverbanden ontvangen geen convenantgelden.

JAARREKENING

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum en analyse van het resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 697.909.

Het daadwerkelijke resultaat van 2019 bedraagt € 334.967 positief. Een verschil van € 1.032.876.

Onderstaand treft u een vergelijking aan tussen werkelijk 2019, werkelijk 2018 en begroting 2019 en een nadere toelichting op de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2019, versus realisatie 2018 en realisatie 2019 versus begroting 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Verschil	Realisatie 2018	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	18.274.027	17.866.477	407.550	18.810.771	-536.744
Overige baten	99.320	84.500	14.820	86.983	12.337
Totaal baten	18.373.347	17.950.977	422.370	18.897.754	-524.407
Lasten					
Personele lasten	873.886	802.000	71.886	748.650	125.236
Afschrijvingen	21.811	44.500	-22.689	34.668	-12.857
Huisvestingslasten	89.742	88.000	1.742	90.852	-1.110
Overige instellingslasten	101.866	156.300	-54.434	139.459	-37.593
Doorbetalingen aan schoolbesturen	16.956.946	17.561.086	-604.140	17.414.939	-457.993
Totaal lasten	18.044.251	18.651.886	-607.635	18.428.568	-384.317
Saldo baten en lasten	329.096	-700.909	1.030.005	469.186	-140.090
Financiële baten en lasten	5.871	3.000	2.871	5.269	602
Resultaat	334.967	-697.909	1.032.876	474.455	-139.488

Specificatie belangrijkste verschillen:

Het positieve resultaat 2019 geeft ten opzichte van 2018 een verschil van negatief € 139.488.

De belangrijkste verschillen zijn:

Afname rijksbijdragen	€	536.744	
Toename personele lasten	€	125.236	
			€ 661.980
Toename overige baten	€	12.337	
Toename financiële baten	€	602	
Afname afschrijvingen	€	12.857	
Afname huisvestingslasten	€	1.110	
Afname doorbetalingen aan schoolbesturen	€	457.993	
Afname overige instellingslasten	€	37.593	
			€ 522.492
			<u>€ 139.488</u>

De belangrijkste verschillen in het gerealiseerde resultaat 2019 ten opzichte van het begrote resultaat 2019 zijn:

Meer rijksbijdragen, dan begroot	€	407.550	
Meer overige baten, dan begroot	€	14.820	
Meer financiële baten, dan begroot	€	2.871	
Minder afschrijvingen, dan begroot	€	22.689	
Minder overige instellingslasten, dan begroot	€	54.434	
Minder doorbetalingen aan schoolbesturen, dan begroot	€	604.140	
			€ 1.106.504
Meer personele lasten, dan begroot	€	71.886	
Meer huisvestingslasten, dan begroot	€	1.742	
			€ 73.628
			<u>€ 1.032.876</u>

Treasuryverslag

De stichting hanteert een door het bestuur vastgestelde treasurywet. In dit wet is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht. Het uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De stichting heeft een risicomijdend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van de optimaal mogelijke spaarvormen van de Rabobank.

Kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor vermelden wij onderstaand de kengetallen:

	Kalenderjaar		Streef-waarde
	2019	2018	
Solvabiliteit	95,32%	92,29%	55,00%
Liquiditeit	21,44	12,87	> 1,5
Rentabiliteit	1,82%	2,51%	0 - 5 %
Kapitalisatiefactor	31,60%	29,82%	25,00%
Weerstandsvermogen	31,89%	30,10%	10,00%

Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen / Totaal passiva)

De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die op de actiefzijde van de balans staan, zijn gefinancierd, namelijk met eigen vermogen en/of vreemd vermogen. Hoe slechter de solvabiliteit is, des te groter is het risico, dat de vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.

Liquiditeit (current ratio) (Vlottende activa / Kortlopende schulden)

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling ten minste evenveel vlottende activa staan.

*Rentabiliteit (Resultaat / (Totale baten + Rentebaten) * 100%)*

Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale baten c.q. opbrengsten over blijft na aftrek van de lasten c.q. kosten.

Kapitalisatiefactor (Totale kapitaal -/- Gebouwen en Terreinen) / (Totale baten + Rentebaten)

De kapitalisatiefactor meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten van dat bestuur. Het kapitaal dat vastligt in gebouwen en terreinen wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.

Weerstandsvermogen (Eigen vermogen / (Totale baten + Rentebaten))

Het weerstandsvermogen meet het verband tussen het aanwezige eigen vermogen van een bestuur en de totale inkomsten van dat bestuur. Hiermee wordt een beter inzicht verkregen in de omvang van het eigen vermogen in relatie tot de grootte van het bestuur.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ660) toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen:

Gebouwen (aanpassing/inrichting kantoorpand en onderwijszorgcentrum) 10 jaar.

Kantoorinventaris:

* ICT 3 jaar;

* meubilair 10 jaar.

Overige inventaris 4 jaar.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand van aanschaf.

De ondergrens voor activeren bedraagt € 500.

Viottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs van de tegenprestatie.

Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.

Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Reserves eigen vermogen

De resultaten worden toegevoegd c.q. onttrokken aan het eigen vermogen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Het resultaat van de exploitatie wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2018
(na verwerking resultaatbestemming)

Activa	2019		2018	
	€	€	€	€
MATERIËLE VASTE ACTIVA				
Gebouwen en terreinen	52.010		53.502	
Inventaris en apparatuur	<u>54.292</u>		<u>66.022</u>	
		106.302		119.524
VLOTTENDE ACTIVA				
Overige vorderingen	1.230		-	
Overlopende activa	<u>1.187.569</u>		<u>1.176.829</u>	
		1.188.799		1.176.829
Liquide middelen		4.563.496		4.391.586
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		<u>5.752.295</u>		<u>5.568.415</u>
TOTAAL ACTIVA		<u><u>5.858.597</u></u>		<u><u>5.687.939</u></u>
Passiva	2019		2018	
	€	€	€	€
VERMOGEN				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	<u>5.584.642</u>		<u>5.249.675</u>	
		5.584.642		5.249.675
Voorzieningen				
Personeelsvoorziening	<u>5.664</u>		<u>5.664</u>	
		5.664		5.664
Kortlopende schulden				
Crediteuren	88.045		270.270	
OCW	39.025		-	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	21.568		42.576	
Schulden terzaken pensioenen	7.114		15.408	
Overlopende passiva	<u>112.539</u>		<u>104.346</u>	
		268.291		432.600
TOTAAL PASSIVA		<u><u>5.858.597</u></u>		<u><u>5.687.939</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS 2018

	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen OCW	18.274.027		17.866.477		18.810.771	
Overige baten	<u>99.320</u>		<u>84.500</u>		<u>86.983</u>	
Totaal baten		18.373.347		17.950.977		18.897.754
Lasten						
Personeelslasten	873.886		802.000		748.650	
Afschrijvingen	21.811		44.500		34.668	
Huisvestingslasten	89.742		88.000		90.852	
Overige materiële lasten	63.827		75.000		75.244	
Overige lasten	38.039		81.300		64.215	
Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u>16.956.946</u>		<u>17.561.086</u>		<u>17.414.939</u>	
Totaal lasten		18.044.251		18.651.886		18.428.568
Saldo baten en lasten *		<u>329.096</u>		<u>-700.909</u>		<u>469.186</u>
Financiële baten en lasten		5.871		3.000		5.269
Resultaat *		<u><u>334.967</u></u>		<u><u>-697.909</u></u>		<u><u>474.455</u></u>

* (- is negatief)

KASSTROOMOVERZICHT 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS 2018

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		329.096		469.186
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen		21.811		34.668
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-11.970		-552.565	
- Kortlopende schulden	-164.309		115.884	
		-176.279		-436.681
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
- Ontvangen interest	6.307		5.693	
- Betaalde interest	-436		-424	
		5.871		5.269
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		180.499		72.442
Mutatie voorzieningen		-		-38.350
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-8.589		-64.118
Mutatie liquide middelen		<u>171.910</u>		<u>-30.026</u>
Beginstand liquide middelen	4.391.586		4.421.612	
Mutatie liquide middelen	<u>171.910</u>		<u>-30.026</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>4.563.496</u>		<u>4.391.586</u>

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

Activa

Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde t/m 31-12-2018 €	Afschrij- vingen t/m 31-12-2018 €	Boek- waarde t/m 31-12-2018 €	Investe- ringen in 2019 €	Afschrij- vingen in 2019 €	Aanschaf- waarde t/m 31-12-2019 €	Afschrij- vingen t/m 31-12-2019 €	Boek- waarde t/m 31-12-2019
Gebouwen	184.959	131.457	53.502	3.784	5.276	188.743	136.733	52.010
Inventaris en apparatuur	168.727	102.705	66.022	4.805	16.535	173.532	119.240	54.292
Ov. materiële vaste activa	8.000	8.000	-	-	-	8.000	8.000	-
Totaal materiële vaste activa	361.686	242.162	119.524	8.589	21.811	370.275	263.973	106.302

Vlottende activa

Vorderingen

Overige vorderingen

	2019 €	2018 €
Diversen	1.230	-
	1.230	-

Overlopende activa

	2019 €	2018 €
Vooruitbetaalde posten	32.555	34.060
s Heerenloo Integratieklas jan-jul 2020	21.000	-
Nederwoon huur 1e kw 2020	15.299	-
Diverse scholen beschikkingen TLV 2019	-	263.056
Arrangementen januari - juli 2020	1.102.895	837.871
Groeibekostiging januari - juli 2020	9.513	35.535
Rente	6.307	6.307
Totaal overlopende activa	1.187.569	1.176.829

Totaal vorderingen

1.188.799 **1.176.829**

Liquide middelen

	2019 €	2018 €
Tegoeden op bankrekeningen	4.563.496	4.391.586
Totaal liquide middelen	4.563.496	4.391.586

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserves	Stand per 31-12-2018 €	Resultaat 2018	Overige mutaties €	Stand per 31-12-2019 €
Algemene reserve	5.249.675	334.967	-	5.584.642
Totaal algemene reserve	5.249.675	334.967	-	5.584.642

Voorzieningen

Personeelsvoorzieningen

	Stand per 31-12-2018 €	Dotatie 2019 €	Onttrekking 2019 €	Vrijval 2019 €	Stand per 31-12-2019 €	Kortlopende deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €
Jubiläum	5.664	-	-	-	5.664	-	5.664
Totaal	5.664	-	-	-	5.664	-	5.664

Kortlopende schulden

Crediteuren	2019 €	2018 €
Crediteuren	88.045	270.270
Totaal Crediteuren	88.045	270.270

OCW	2019 €	2018 €
Nog te besteden subsidie Hoogbegaafdheid	39.025	-
Totaal OCW	39.025	-

Belastingen en premies sociale verzekeringen	2019 €	2018 €
Loonbelasting	21.568	42.576
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	21.568	42.576

Schulden terzake pensioenen	2019 €	2018 €
Schulden terzake van pensioenen	7.114	15.408
Totaal schulden terzake van pensioenen	7.114	15.408

Overlopende passiva	2019 €	2018 €
Vakantiegeld en -dagen	16.509	13.626
Netto salarissen	878	4.928
Morgen Collegge detachering aug t/m dec 2018	-	31.000
s Heerenloo detachering aug t/m dec 2018	-	33.553
Morgen College Nieuwkomers	25.109	-
Meerwegen loonkst en transitievergoeding	36.085	-
Overige overlopende passiva	33.958	21.239
Totaal overige kortlopende schulden	112.539	104.346

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

Rijksbijdragen	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Rijksbijdrage	18.265.008		17.866.477		18.810.771	
Geormerkte subsidie Hoogbegaafdheid	9.019		-		-	
Totaal (Rijks)bijdragen		18.274.027		17.866.477		18.810.771

Overige baten	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
VSV	56.095		45.000		45.000	
Vergoeding door scholen OZC	33.725		30.000		35.500	
Huur	9.500		9.500		6.333	
Diversen	-		-		150	
Totaal overige baten		99.320		84.500		86.983

Totaal baten		18.373.347		17.950.977		18.897.754
---------------------	--	-------------------	--	-------------------	--	-------------------

Lasten

	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Personeel						
Lonen en salarissen	360.842		415.000		393.698	
Sociale lasten	42.987		-		-	
Pensioenen	54.746		-		-	
		458.575		415.000		393.698
Detachering en loonkosten Onderwijs Zorg Centrum *)	180.032		110.000		190.888	
Inhuur / externe ondersteuning	151.087		181.000		121.209	
Externe inhuur ICT	30.467		30.000		34.813	
Kosten personeel WKR	1.775		3.000		829	
Dienstreizen	4.055		-		-	
Scholing	6.877		9.000		9.612	
Vrijval spaarverlof	-		-		-32.927	
OPR	-2.000		8.000		2.000	
Overige personele kosten	43.018		46.000		28.528	
		415.311		387.000		354.952
Totaal personele lasten		873.886		802.000		748.650

*) Hierin € 89.792 begrepen inzake aanvulling op salaris ex-gedetacheerde.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2019 waren gemiddeld 5,8 FTE in dienst (2018: 5,2 FTE). Per 31 december 2019 bedraagt de formatie 6,9 FTE.

Afschrijvingen

	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Gebouwen en terreinen	5.276		16.000		13.776	
Inventaris en apparatuur	16.535		28.500		20.892	
		21.811		44.500		34.668

Huisvestingskosten

	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Huur	59.644		60.000		58.390	
Klein onderhoud en exploitatie	8.047		8.000		13.473	
Energie en water	6.836		5.000		4.900	
Schoonmaak contractueel	12.800		12.000		11.823	
Overige huisvestingslasten	2.415		3.000		2.266	
		89.742		88.000		90.852

Administratie- en beheerskosten	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Administratie en beheer	51.230		59.000		52.534	
Telefoon- en portokosten	3.157		6.000		6.222	
Kantoorartikelen	9.440		10.000		16.488	
		63.827		75.000		75.244
Overige lasten						
Verzekeringen	4.917		6.000		5.755	
Abonnementen, onderzoekskosten, juridische kosten	13.764		43.300		-	
Zorgkosten Onderwijs Zorg Centrum	19.358		32.000		58.460	
		38.039		81.300		64.215
Doorbetalingen aan schoolbesturen						
<i>Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW op basis van 1 oktober:</i>						
(V)so	5.704.867		5.423.038		5.939.349	
LWOO	4.972.703		4.802.906		4.816.422	
PRO	1.963.092		1.973.427		1.973.427	
<i>Doorbetaling op basis van 1 februari:</i>						
(V)so	43.525		90.615		100.410	
<i>Overige doorbetalingen aan schoolbesturen:</i>						
Ambulante Dienstverlening	120.886		129.000		113.188	
Arrangementen (Bijdrage aan scholen) *)	2.269.832		1.937.100		1.445.920	
Beleid en ontwikkeling	50.000		1.100.000		496.688	
Ontwikkelingsbudget	7.907		250.000		533.183	
Stimuleringsregeling Basisondersteun.	424.239		425.000		420.315	
Tijdelijke inzet basisondersteuning	1.275.105		1.250.000		750.950	
Innovatie	-		-		720.087	
Integratieklas	114.000		180.000		105.000	
Hoogbegaafdheid	10.790		-		-	
		16.956.946		17.561.086		17.414.939

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantsshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Accountantsshonoraria, onderzoek van de jaarrekening	6.155		2.000		2.000	
		6.155		2.000		2.000
Totaal Lasten		<u>18.044.251</u>		<u>18.651.886</u>		<u>18.428.568</u>
Saldo baten en lasten *		<u>329.096</u>		<u>-700.909</u>		<u>469.186</u>
Financiële baten en lasten						
	2019		Begroting 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Rentebaten	6.307		3.000		5.693	
Bankkosten	-436		-		-424	
Totaal financiële baten en lasten *		<u>5.871</u>		<u>3.000</u>		<u>5.269</u>
Resultaat *		<u>334.967</u>		<u>-697.909</u>		<u>474.455</u>

* (- is negatief)

VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Plaats
Stichting Aeres Groep	Ede
Stichting Educare	Nunspeet
Stichting Christelijk VMBO Harderwijk (e.o)	Zwolle
Stichting Nuborgh College voor Protestants-Christelijk Voortgezet Onderwijs op de Noordwest-Veluwe	Elburg
Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Ermelo / Putten	Ermelo
Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Harderwijk en Omstreken	Harderwijk
Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio (OOZ)	Zwolle
Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs Eemland (PCVOE)	Amersfoort
Stichting RSG Slingerbos Levant	Harderwijk
Stichting Volare	Nunspeet
Stichting Zorgverlening 's Heeren Loo Zorggroep	Amersfoort

Model G Verantwoording van subsidies - Model G

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Vrijval niet bested in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Prestatie afgerond?
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	Ja/Nee
subsidie regeling begaafde leerlingen PO en VO	HBL19032	30-10-2019	192.175	-	-	-	48.044	9.019	-	39.025	Nee
Totaal			192.175	-	-	-	48.044	9.019	-	39.025	

WNT-verantwoording 2019 Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe

Per 1 januari 2016 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van deze regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe is op basis van de nieuwe klassenindeling € 194.000. (2018 189.000)
Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	G. van de Kamp
Functie(s)	Directeur- Bestuurder
Duur dienstverband in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	194.000
Bezoldiging	
Beloning	90.810
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	15.928
Subtotaal	106.738
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	106.738
Motivering indien overschrijding:	
Gegevens 2018	
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1
Bezoldiging 2018	
Beloning	88.562
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	14.580
Totaal bezoldiging 2018	103.142
Individueel WNT-maximum 2018	189.000

1b Leidinggevende topfunctionarissen (zonder dienstbetrekking) kalendermaand 1-12

Niet van toepassing

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

[illegible]

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Huurverplichting

Er is een huurcontract afgesloten m.b.t. het pand aan de Gelreweg 22 en 48 te Harderwijk. De looptijd bedraagt 5 jaar en het gaat om een bedrag ad € 57.000 per jaar. Er wordt geen b.t.w. in rekening gebracht.

Er is een huurovereenkomst voor een garagebox (nummer 15) aan de Graaf Ottolaan 23 te Harderwijk. Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van één maand. De huursom bedraagt € 1.200 per jaar. De huur is vrij van btw.

Verlofuren levensfase bewust personeelsbeleid

In de nieuwe cao VO is een mogelijkheid opgenomen verlofuren in het kader van duurzame inzetbaarheid van personeel of werktijdvermindering van senioren op te sparen. Voor opgespaarde rechten moet een voorziening worden gevormd mits de rechten op doorbetaalde afwezigheid in de toekomst kunnen worden opgenomen (in uren) of verzilverd (in geld).

Bij de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe heeft geen inventarisatie plaatsgevonden van deze om hoeveel geld het gaat. Een voorziening is hiervoor niet opgenomen.

OVERIGE GEGEVENS

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Bestemming van het resultaat	Resultaat 2019
	€
Algemene reserve (publiek)	334.967
Totaal resultaat	334.967

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de (economische) activiteit. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten en vanuit huis werken).

In dit stadium zijn de gevolgen voor onze activiteiten en onze resultaten beperkt.

Wij zullen het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers in gevaar te brengen.

Wij verwijzen tevens naar de toelichting in de paragraaf Continuïteit op pagina 39 in het bestuursverslag.

Registeraccountants

A12 Registeraccountants B.V.

Traverse 3

3905 NL Veenendaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe te Harderwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Registeraccountants

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Registeraccountants

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

Registeraccountants

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal

A12 Registeraccountants B.V.

**Marco Peter
Burger**

Digitaal ondertekend
door Marco Peter
Burger
Datum: 2020.04.29
14:23:53 +02'00'

M.P. Burger RA CIA

BIJLAGEN

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam:	Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe
Adres:	Gelreweg 22, 3843 AN Harderwijk
Telefoon:	0341-842834
E-mailadres:	info@leerlingenzorgnww.nl
Internetsite:	www.leerlingenzorgnww.nl
Bestuursnummer:	41369
KvK-nummer:	8091337
Contactpersoon:	G. van de Kamp
Telefoon:	0341-842834
E-mailadres:	g.vandekamp@leerlingenzorgnww.nl